

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF HEBREW MSS. OF THE MONTEFIORE LIBRARY.

II (*continued*).

134. ספר האסופות, ascribed to Elijah b. Isaac Carcassoni (but see H. Gross in *Mag.*, X, 64–87, and M. Gaster in *Report of Montefiore College*, 1893, p. 31 sqq., the latter giving an epitome of the contents of the MS.). Fol. 135^v sqq. Drafts of documents. The letter of divorce (fol. 142^v) is dated Wednesday, 15 Sivan, 5067 (May 17, 1307), and is written on behalf of Josef b. Simon of Worms. Witnesses: Simon b. Meir, Potifar b. Taḥath, Achselrad b. Peter (fictitious names). Fol. 170, שערי ניקוד, abstract of Hebrew Grammar.

Owners: Isaac Rafael Finzi, Mordecai Samuel Ghironi, S. D. Luzatto.

German Rabb. char., nearly vocalized throughout, fol., 2 cols., ff. 181 [H. No. 115].

135. איסור והיתר, *a.* by Isaac [b. Meir] of Dueren on הלכות מליחה, with Glosses (printed); *b.* Fol. 23. ניהוגין; *ibid.* נשאל. *c.* Fol. 24. סימן להפטרות, but hardly legible and unfinished.

Vellum, German Rabb. char., 4to, ff. 24 [H. No. 182].

136. *a.* [ספר מצות] Compilation of ritual rules in 526 paragraphs. The beginning is missing as far as par. 16. At the top of fol. 1, written by a later hand, the words ספר איסור והיתר are found, but they are apparently copied from fol. 73. The compiler, Moses hal-Lēvi (fol. 11^v), frequently styles himself a pupil of R. Jehiel [of Paris?], to whom he alludes in the terms מורי הגאון והקדוש ר' יחיאל ז"ל. He quotes, besides, the following authorities: Amrām, Ashēr of Lunel, Bāruch [b. Isaac of Regensburg?], Hayyim hak-Kōhēn, Elḥānān, Eliezer b. Jōel [hal-Lēvi הע"י], Eliezer of Metz, Eliezer b. Nāthān, Gershōm [Me'or hag-Gōlāh], Hāi Gāōn, Isaac al-Fāsī, Isaac b. Judah, Isaac b. Moses [of Vienna?], Josef Gāōn, Josef Tōb Elem, Judah b. Nāthān, Meir of Rothenburg [רה"ר"], Menaḥem of Joigny, [Moses of Coucy] author of [ספר מצות]

הגדול, Moses Gāōn, Samson b. Abraham, Samson of Coucy, Samson of Jerusalem, Samuel, Simhā b. Solomon [צ"ל], Solomon b. Isaac [Rashi], Tam [ר"ת] b. Josef, Tam [ר"ת] b. Nāthān and נור אריה. Fol. 27^v, col. 2, are to be found the words סיימתי של מצות לא תעשה עשה והמקום שזכני לכותבן יזכני להנות בו והיא לך מצות לא תעשה. French words: פְּרִיִּם, (184) שְׁלִשָּׁא, (38) רמזאש, רישולש, פרטרש. פְּרִיִּם, (224) אישטילא, קְכִישְׁמִרָא. Lacunae after ff. 2, 14, 32. The end is missing. b. Fol. 55 headed הלכות יום הכפורים ששמעתי מפי מורי הרב ר' יצחק שיחיה וכתבתים מבחון ואחר סיום הלכות יום הכפורים [ם] תמצא הלכות ראש השנה מבואר היטב are to be read. The authorities quoted in this section are: Amrām, Bāruch, Elāzar hag-Gādōl, Elāzar Qallir, Eliezer b. Jōēl hal-Lēvi, Eliezer of Metz, Eliezer b. Nāthān, Elyāqīm, Gershōn (*sic*), Hananēl, Hananyāh b. Jacob b. Jāqār, Isaac, the compiler's teacher [Isaac b. Ashēr hal-Lēvi [ריב"א], Isaac b. Judah, Jacob b. Jāqār, Jacob Tam, Josef Tōb Elem, Judah b. Baruch, Judah hal-Levi of Mayence, Meir [Rothenburg], Meir, the Precentor in Worms, Moses Maimūni, Moses b. Meshullām, Natrōnāi Gāōn, Qalonymos, Samuel b. Isaac, Shālōm Gāōn, Simon of פלירא, Solomon, Solomon b. Isaac [Rashi]. c. Fol. 63^v. A series of regulations of ritual, liturgical and communal character, headed אחל תקנת קהלות וכל מי שיעבור מאילו תקנות יהא בנידוי כל הקהלות ואם ישב במדרו חרש ימים מותר למסור ממונו למלך וכל השומר תקנתינו יתברך מפי מלך הכבוד. Appended are the following signatures: David b. Qalonymos, Josef b. Othniel ראש הלכנו, Jacob b. Ashēr hal-Lēvi, Elāzar b. Judah haq-Qātōn, אב"ר העזרי, Simhā b. Samuel, Elāzar b. Samuel, Nāthān b. Samson, Bāruch b. Samuel, Jōēl b. Nāthān hak-Kōhēn, Nāthān b. Isaac, Hezekiah b. Reuben, Mattathias b. Reuben, Isaac b. Solomon hak-Kōhēn, Meir b. Samuel, Meir b. Jōēl hak-Kōhēn, Simeon b. Ephraim, Elāzar b. Samson, Josef b. Judah, Jacob b. Rabbēnu Isaac hal-Lēvi. d. Fol. 62^v. כל השנה רבנו אלעזר הקליר, fol. 66^v, col. 2, והנה אתחיל בדבר שאינן שמחים בו (see Zunz, *Literaturgesch.*, p. 51); fol. 70^v, Responsum by Isaac b. Judah. e. Fol. 72. תשובה מנאוני נרבונו signed by Todros b. Moses, Abraham b. Isaac, Moses b. Josef, Meshullām b. Nāthān, Meir b. Josef, Moses b. Todros שלישי. f. Fol. 73. Compilation of דינים in thirty-two chapters, headed זה איסור והיתר העתקתי מפי מורי הרב ר' יצחק בן ר' מאיר, preceded by Table of Contents (fol. 72^v); fol. 74, compiler's remark והרבה היה לו להאריך למורי ר' יצחק אלא שהפצרנו בו וכתב לנו בקוצר; fol. 77^v, Responsum by Jacob Tam to his grandson Isaac, ending עד כאן השיב רבי יעקב לרבי יצחק נכדו; fol. 78^r, Nathanāel

of Chinon mentioned. The frequent references to 'my teacher R. Isaac' in *b-f* prove that all these sections were compiled by the same person. This was probably the above-mentioned Moses hal-Lēvi, who, after the departure of R. Jehiel to Palestine (1259), continued his studies in South Germany (מלכות שוּמָא, fol. 77^v, col. 2) under the said Isaac. The MS. is written throughout in the same hand, and is, to all appearance, the compiler's autograph. A later owner added marginal notes.

Owners: Samuel . . . ; Zunz (No. 28).

Vellum, Franco-German Rabb. char. French and German words vocalized, occasional pen and ink drawings on the margin; 2 coll., 4to, ff. 81 [No. 427].

137. **איסור והיתר**, by R. Susman (cf. *NCat.*, No. 2073^s). Copied from a volume belonging to R. אברהם by Abraham b. Hezekiah hal-Lēvi, and finished Wednesday, ב'הר (12 Iyyār), 5195 (May 11, 1435).

Vellum, German curs. char., 4to, ff. 12 [H. No. 309].

138. 1. **דיני שחיטה ובדיקה**, by Joshua Segre on **ספר שר הטבחים**, beginning with a sonnet. Fol. 22, Admonition addressed to Shōhetim, reminding them to be careful, and recommending the practice of R. Isaac גירן (who died in Sefāth), who, when living at Casale, only licensed Shōhetim under the most stringent conditions. Fol. 23^v, Shōhet's certificate given to Elhānān b. Gamaliel Foa.

2. Fol. 24. **שחיטות**, by Jacob Weil.

3. Fol. 34. Shōhet's certificate given to Michael Foa by Isaac Rafael b. Elisha Michael Finzi.

Owner: Mordecai Samuel Ghirondi.

No. 1 copied by Elhānān Foa, who studied Shehita under the author (fol. 23).

Ital. curs. char., 8vo, ff. 34 [H. No. 270].

139. 1. **בריקת הריאה**, by El'azar of Worms on **ספר שערים**, in *thirty-six* chapters.

2. Fol. 20^v. A treatise on the same subject, in which are quoted Abraham חדיק, Eliezer of Bohemia, Eliezer of Metz, R. Gershōm, Hananēl b. Hūshiēl, Isaac hal-Lābān, Jacob b. Shēsheth, Samuel b. Hofni, Samuel han-Nāgid, Solomon b. Isaac (Rashi), and the Rabbis of Narbonne. The end is defective.

German curs. char., 4to, ff. 33 [H. No. 173].

140. **הלכות שחיטות ובדיקות**.

Owner: Bendix Marcus in Hornburg.

German curs. char., 8vo, ff. 31 [H. No. 518].

141. 1. Fragment of a work containing religious aphorisms, probably by the author of No. 2.

2. Fol. 2^v. קצור דיני שחיטה ובדיקות, by Rafael Birdogo. The end is missing.

Maghribine Rabb. char., 4to, ff. 8 [No. 521].

142. 1. קצור הלכות טרפות, by Efraim Joshua Luzatto. The headings of the chapters are accompanied by the Italian translation.

2. Fol. 71. טופס מסירת מודעה של בחולה כדי שלא יוכל שום אדם לקרשה אלא מדעת אביה ואמה נעשית מן כמהרר שבתאי מהוקנים נר"ץ היושב על כסא הוראה בעיר קסאלי.

3. Fol. 71^v. Drafts of שטר שדוכין and שטר חליצה.

4. Fol. 75. Abstracts from the Shulhān Arukh.

5. Fol. 76. הן אלה קצות דברי הוראה בענין טרפות שנמצא כתוב מהרב כמה"ר ר' [הודה] בריאל ר"מ דקק מנמובה ונעתקו מפי כמהר' מול נר"ץ והם דברים ששמע' מפי מגידי אמת הלא הם הרבנים של מודינא כמהרר"ך סדר קיצור טרפות של רבי פינחס On the fly-leaf וכמהרר"ך אחיו האשכנזי מעיר פדאוו.

Owners: Angelo Salvador Raffael Luzatti; Isach Florenzo di Benedetti; Lazzaro Lanzon Bachi.

Ital. curs. char., small 4to, ff. 78 [H. No. 95].

143. תפארת ישראל, Glosses on דעה הלכות נדה, by Jonathan [Eibenschütz] (printed).

German curs. char., 4to, ff. 83 [H. No. 391].

144. קונטרס איפרושי מאיסורא והוא הקדמה לספר זבחי תרועה, severe criticism of the ספר זבחים שלמים [by Abraham b. Mordecai Ankwa, Leghorn, 1858; cf. *HB.*, I, p. 113] by Solomon Zarqā. The author quotes (fol. 1^v) Solomon b. Šūr's רצון; fol. 3, Responsum by Abraham hak-Kōhēn יצחקי of Tunis.

Maghrib. curs. char., 8vo, ff. 19, last leaf slightly damaged [No. 492].

145. Part II of Solomon Oliveira's טהור, Glosses on אורח חיים and משפט חיים, containing הלכות אישות והלכות דיינות, written 1686. At the end the following verses:—

תכלית צורה נראית
סוף תשלומה אומרה
אין המצוה נקראת
אלא על שם גומרה

Span. Rabb. char., 8vo, ff. 23 [H. No. 114].

146. Collection of Minhāgim [by Seligmann Bing Oppenheimer, pupil of Jacob Lēvi of Moelln מהר"ל]. The MS. is, according to Steinschneider's suggestion (see Berliner in *HB.*, IX, p. 81 sqq.),

[illegible]

w. fol. 150, הלכות העומר; *x.* fol. 153^v, Responsum by Salman Kitzinger; *y.* a quite illegible document concerning גוטלין (Gutlein), the widow of a certain R. Ḥayyim.

Witnesses: Jacob b. Judah וילא . . . , Samuel b. Josef, Jehiel b. Jōes, Ab, 5197 (1437).

The work is rich in German words.

Vellum, German Rabb. char., fol. and 4to, 3, 2, and 4 cols., ff. 155, of which many are injured, particularly after fol. 80 [H. No. 176].

147. ספר גידולי תרומה, by Azariah b. Efraim Figo (printed), the author's autograph, written in Piza, commenced Monday (*r.* Tuesday), 1 Tammūz, 5370 (1610).

Span. curs. char., 4to, ff. 75 [H. No. 254].

148. Collection of ritual rules, Minhāgim, and extracts from printed works and letters; *a.* fol. 97, Responsum by Moses Sōfēr of Frankfort [on the Main], dated 5 Tēbēth, 5518 (Dec. 16, 1758), and witnessed by Uri Phoebus (פייבש) Kōhēn; *b.* fol. 99^v, Responsum by David of מלייאב in אוינגטן במחז אורינגטן, dated 1 Tammūz, 5522; *c.* fol. 183, Letter by Samuel שלם of Genoa, messenger from Tiberias to Carpentras, addressed to the community of Lille (לילא), and dated 14 Ab, 5517; *d.* fol. 185, Letter by David פימני in Tunis to David of מולייאב (see above); *e.* fol. 199, Letter by Benjamin b. Isaiah Bassano (באסאן); *f.* fol. 202, by Ashēr Selig of יארופני; *g.* fol. 205, Letter to Samuel Heilmann (הילמן) in Metz, dated לישלוא, Monday, last day of Passover¹, 5518 (May, 1758); *h.* fol. 208, Document appointing Elhānān Jesse to be Shōhēt in לישלוא, dated 25 Adār II, 5518, and signed Daniel, Moses, Josef, Michael, Israel, Judah of Beaucaire (בילקאירי), Moses Kōhēn, Elhānān Jesse, Isaac Moses, David and Jacob of מולייאב, Şemah Astruc, Abraham מונטילין, Gad of ביראירדוש (?).

French Rabb. char., 24mo, ff. 1-17 missing, some other leaves are out of their places, ff. 270 [H. No. 266].

149. Minhāgim for the year, according to German rite, with calendar rules, in 141 paragraphs. At the end, table of contents. On the margin, coloured pen and ink drawings.

Owner: שמואל הרני (?), rest of colophon illegible.

Vellum, German curs. char., 4to, ff. 54 [H. No. 144].

150. 1. Ritual rules and regulations, beginning מר"ח ניסן עד חשב"ן, with Glosses from אחר ר"ח אייר אין אומרים והוא רחום [Samson b. Šādōq], Maḥzōr Vitri, and Maimūni. Others are

¹ Read 'one day after Passover,' as the last day fell on a Sunday.

signed מנהיג אשכנז and מחכים. Fol. 13^r, Bāruch, precentor in טרויטש is mentioned.

2. Fol. 17. על הכל, Ritual rules by Moses b. Senior [of Evreux].

3. Fol. 31^v. Gloss on ישמעאל.

4. Fol. 35. ברוך שאמר, by Samson b. Eliezer, with many variations from the printed edition, and annotations.

5. Fol. 47. Discourse beginning דע כי יש ד' מדרגות הן בנבואה בת קול אורים רוח הקדש נבואה.

German Rabb. char., 4to, ff. 47 [H. No. 366].

151. מנידת יעקב, Regulations concerning circumcision and the prayers connected therewith, compiled on behalf of Simmel [זימל] Wolf in ... קירש. At the end several medical instructions in [Jewish] German.

Written in Lieben (ליבנא), and finished 24 Tebeth (Jan. 3), 1769.

Vellum, squ. char., 8vo, ff. 41 [H. No. 248].

152. 1. *a*. Fragment of a discourse on חלוצה; *b*. fol. 2, Notes on the same subject according to Solomon b. Addereth and R. Peres.

2. Fol. 3. Isaac of Düren's שיערי דורא, with Glosses after each chapter.

3. *a*. Fol. 41. דיני הלכות טרפות לפי מנהג רומא; *b*. fol. 52^v, בשאלות, נקוד הבשר לרש"י (printed); *d*. fol. 54^v, דין שיעור מקוה והכשרו; *e*. fol. 55, דיני טבילת כלים. This is followed by other ritual topics, in which the following authorities are quoted: Isaiah, Jonathan, Qalonymos, Isaac hal-Lābān, Samuel b. Hofni; Hanan'el, Samuel Šarfāthi, Moses of פויאה (fol. 44^v), al-Fāsi; Samuel b. Natronāi, Efraim, Maimūni, Isaac [of Düren?], Menahem Recanati, Hayyim Kōhēn [maternal grandfather of the compiler], Judah b. Benjamin Harōfē, Eliezer hal-Lēvi, Abigedōr, Abraham b. Solomon [author of] שבלי הלקט, Abraham Abigedōr, Josef, Meir [teacher of the compiler]. Fol. 96^v illegible, end wanting.

Written by the compiler, Jehi'el Ashkenazi (ff. 2 and 87).

Owner's notice not legible.

Vellum, Franco-German curs. char., small 4to, ff. 96 [H. No. 332].

153. Compendium of Glosses, Novellae, Sermons, and Talmudical Discourses by the following: Abraham Broda, fol. 39^v; Abraham Fassel of Prague, fol. 35^v; Bezal'el, fol. 60; El'azar of קעלין [Colin], fol. 29; Elijah Kōhēn of העכים [Höchheim? see *SCat.*, col. 928], fol. 49^v; Ezekiel Landau of Prague, ff. 25^v, 37, 40, 56; Fishel of ביאהנר, fol. 38; Jonathan Eibenschütz, ff. 44, 55^v; Josef Liberles, fol. 3; Kaufmann Metz, fol. 55; Lämmel Eisenstadt, fol.

45^v; Meir Aryeh הארשיץ [Horzitz], ff. 41, 67; Meir Barbari [*SCat.*, col. 1694 *Barbe*] of Presburg, ff. 32, 34, 38, 47; Moses Meir [מהר"ם] of בונסלא [Bunzlau], ff. 17^v, 25, 30, 34^v, 48^v; Moses Rapp of חוי (?), fol. 42^v; Naftali, fol. 1; Salman [ולמן], fol. 39; Sandor Nemtez, Dayyān in Fürth, fol. 24; Samson of Ostropole, fol. 31^v; Weil [טיאה] of Karlsruhe, fol. 15; Wolf Austerlitz, fol. 29^v.

The compiler lived in Horzitz towards the end of the eighteenth century.

German curs. char., 4to, ff. 70 [H. No. 168].

154. 1. כה חכרכו, by Immanuel b. Isaac b. Šiōn Ricchi (ריקי) on the intonation of the Blessing of the Priests, being the reply to an inquiry on the subject by Nehemiah b. Bāruch Kōhēn in Ferrara, dated 29 Ab, 5466 (1706).

2. Fol. 12. מכת בפירות, by the same [when living in Finale de Modena]. on the same subject, directed against קציר חסופות בכורי, by Phineas Hayy Anaw, pupil of Isaac Lampronti, dated 22 Tammūz, 5475 (1715).

Ital. curs. char., 4to, ff. 43 [H. No. 349].

155. 1. רינים for the year, according to Rashi's Siddur, with many Responsa by him, or with reference to the שלמנו רבינו של בית מדרשו. The compiler quotes ס' יצירה and ספר הלכות גדולות of Mayence and Lorraine (fol. 41^v), besides many other authorities.

Franco-German Rabb. char., fol. The leaves are much stained by water; ff. 79 [H. No. 120].

156. 1. Drafts of legal documents compiled by Josef Gāōn b. Abraham Gāōn חבי גאון [explained *HC.*, p. 40, as initials of חפץ גאון], numbering sixty-six. Table of contents at beginning. No. 3, כתובה according to the rite of Toledo; No. 64 incomplete; No. 65 missing. At the end טופס שלוח להוליד נט מאת הבעל according to R. Peres, dated Famagusta in Cyprus [with the year 5092 (1332) on the margin].

2. Fol. 49^v. Alphabetical Index rerum to Books XII–XIV of Maimūni's תורה משנה.

3. Fol. 54^v. סדר כתיבת הגט, Rules for writing a letter of divorce, in 174 paragraphs, with a copy of one (fol. 66), dated Regensburg, Tuesday, 10 Sivan, 5195 (June 7, 1435); fol. 69^v, ראיתי הגט שכתב, fol. 70, Letter of divorce, according to Josef Kolon, dated Mestre (מישטרי), Wednesday, 13 Tēbēth, 5229 (Dec. 28, 1469); *ibid.*^v, הרשאה, sent by Zakariah Kōhēn to the Rhine province, dated Nürnberg, Sunday, 4 (read 5) Tēbēth, 5185 (Nov. 26, 1425), ends עב"ל מהרר נתן מאיגרא זלה"ה; fol. 71, Remark by

Isaac of Ingelheim (אנגליימא) on behalf of his master Josef (Kolon) in Mestre; *ibid.*, Text of הרשאה, dated פרנא, also called מויגיר, on the rivers וילטווא and בוטיש, Sunday, 20 Sivan, 5173 (May 21, 1413), sent by Manasse b. קרשבייא to ליבצא, daughter of Dan, and signed by the Dayyānīm Jōm Tōb b. Solomon, called Lipman מולהו, Menaḥem b. Jacob Shālem, Abigedōr b. Isaac Caro; fol. 72 sqq., other documents communicated by Isaac Ingelheim, who comments on the custom of writing letters of divorce in Candia; fol. 80, הלכות חליצה, by the same.

4. Fol. 87^v. פירוש הכתובה, by Simon b. Ṣemah, headed:—

אני שמעון בנו צמח אלמד	לסופרים חק ומשפט הכתובות
ועינים אפקחה להוליך לאור	ולא ילכו כסומא בארובות

ends:—

אם ישאלך בנך מחר	אל מי זאת האגרת
תאמר אליו על שם	שמעון בן צמח היא נזכרת

5. Fol. 107. פירוש הנט.

6. Fol. 116. נוסח הכתובה כמנהג קנדיאה. Ff. 117 sqq., Index to No. 3. The MS. is rich in names and dates besides those mentioned.

Ital. Rabb. char., 4to, ff. 120 [H. No. 223].

157. Samson of Chinon's ספר כריתות (printed). Fol. 60, a poem, beginning וזכרי הללי נפשי שחי אל אל וזכרי הללי. The last section treats on the Thirteen Articles of Creed. Colophon: נשלם זה החיבור אשר חבר הרב ר' שמשון בר מוריני הר' יצחק קינו זלה"ה והכותב אותו אשר העתיק מספר מוטעה ומשובש בנחין גדול אברהם בכ"ר יהודא זלה"ה מיאקריטי.

Span. Rabb. char., 4to, ff. 61 [H. No. 101].

158. 1. *a.* Commentary on the Thirteen Rules of interpreting the Law by Moses b. Mūsā (cf. *SCat.*, col. 2018), beginning בנפשי שחי אל אל משה ואביה ירוק ירוק בקפני דרכי התלמוד.

2. Fol. 37. מאמר קצר במלאכת השיר (printed with למודים, Constantinople, 1519). At the end the following verses, which are not to be found in the edition:—

תשורה לנעים ובחור ברעים	בברים ושותים זרועו ידועה
לבקש יסודות לרבר בחידות	ושירי ידירות בצלצל תרועה
ומשקל תנועות בקוצר ירועות	ונחות ונעות ויתד תקועה

Orient. Rabb. char., 8vo, (ff. 2-5 inverted), ff. 48 [H. No. 342].

159. כללי המשנה והתלמוד. Introduction to the Talmud, by Josef b. Judah b. Josef b. Jacob has-Sefarādi, in *twelve* chapters [*HC.*, p. 13, erroneously הריטב"א].

Modern Span. Rabb. char., fol., ff. 21 [H. No. 100].

AUTOGRAPH WORKS BY MORDECAI SAMUEL GHIRONDI.

160. 1. כללי הנמרא והפוסקים, being the result of his study of Jacob Algāzi's יעקב קהלת.

2. Fol. 17 (inverted). Solomon b. Verga's שבט יהודה ends, p. 5, l. 11, of Wiener's edition.

8vo, ff. 28, many blank pages [H. No. 297].

161. קבוצת כסף. Correspondence on ritual subjects with other Rabbis. Vol. I begins with הסכמות, by David Ḥayyim b. Abraham Samuel ריינה, dated 13 Marhesh., 5592 (1838); Josef Isserles Ashkenazi of Sefāth; (Ben Ṣiōn Aryēh Ghirondi) the father of the author; Abraham Reggio in Gorizia (Goerz); Nāthān מראני of Sefāth; fol. 9, Josef Zamiro of Jerusalem; fol. 17^v, Menahem Azariah Meir of Castelnovo; fol. 18^v, Letters to and from Shēm Tob Amarillo in Corfu, Abraham Reggio; David Zakkuth; Mazzāl Tōb of Modena; Abraham Jonas of Venice; Elias Aaron Lattes; Abraham of Cologne; Mordecai אשיאי of Sefāth; Isaia באסן; Elhānān Ḥananyāh Ḥayy Kōhēn of Reggio; David Yequthiel Kōhēn of Jerusalem; fol. 130, טובם מעשה בית דין in Triest, signed Abraham Ḥayy of Cologne, Abraham Reggio, Solomon Nissim of Mantua.

Ital. Rabb. char., 4to, ff. 132 [H. No. 271].

162. Vol. II of the same work, beginning with הסכמות, by Ḥayyim Samuel Kōhēn of Tiberias, Ḥayyim פלאני of Smyrna; Josef Motro of Hebrōn, Eliezer Abulāfia of Tiberias, the diploma of סמיכה by Josef Ashkenazi of Jerusalem (fol. 5^v); and הסכמות, by the author's father, Ben Ṣiōn Aryēh, and Abraham Salomo Salman of Jerusalem. The work itself begins, fol. 9, with the correspondence with Elias Aaron Lattes, Jacob Cazes of Mantua, Abraham Reggio, David Zakkuth, Nāthān מראני, Josef Motro. Ff. 155 sqq., an address in Italian.

4to, ff. 158 [H. No. 273].

163. Another copy of the same work, but ending § 416 (fol. 123 of preceding No.).

4to, ff. 157 [H. No. 272].

164. Vol. III of the same work begins with copies of הסכמות, by Ezekiel Eliezer Abulāfia of Tiberias, Samuel Kōhēn of Tiberias,

Josef of ארקשוב in Jerusalem, Ḥayyim פלאני in Smyrna (cf. fol. 138), Abraham Reggio (fol. 16), Azariah Ḥayyim Sangrinetti of Modena (ibid.), Moses b. סמחון of Sefāth (fol. 18), Solomon Nissim of Mantua (ibid.), Hirsch חיות in Zolkiew (fol. 19). Fol. 24, Index of Responsa (see also fol. 10, but incomplete). Fol. 31, Autograph annotations on the work by Isaac חזן of Jerusalem. Fol. 82, Letter of הרשאה; fol. 109, Order of service, German rite, on a fast day; fol. 110, Prayer; fol. 153, פסק דין, by Isaac חזן; fol. 157, Letter by Samuel Kōhēn of Tiberias; fol. 182, Letter by Hirsch חיות; fol. 190^v, Abraham Reggio; ibid., Query by Menahem Mendel Mohr (מאהר) of Lemberg; fol. 193^v, Letter to Elias and Mendel Igel (איגל) in Lemberg; fol. 195, Responsum by Hirsch חיות; fol. 196^v, פסק sent by the same to Shabbethai Elhānān Treves in Triest; fol. 198^v, Letter sent to Ghirondi by Saul Kōhēn Katzenelensohn (of Wilna) in Lemberg; fol. 199, Reply by Shabbethai Elhānān Treves; fol. 202^v, Letter by David Zakkuth b. Mazzāl Tōb; fol. 208, הסכמה, by Aryēh Ascoli in Reggio; ibid.^v, פסק דין, by Hirsch חיות; fol. 212, Responsum by Abraham Reggio; ff. 215^v sqq., Responsa in Italian.

4to, ff. 233 [H. No. 274].

165. דובר שלום, vol. I, Letters and Responsa collected by Mordecai Samuel Ghirondi. Nos. 1-91.

4to, ff. 90 [H. No. 275].

166. The same, vol. II. Nos. 92-309.

4to, ff. 197 [H. No. 276].

167. The same, vol. III. Nos. 310-457.

4to, ff. 125 [H. No. 277].

168. The same, vol. IV. Nos. 458-711.

4to, ff. 197 [H. No. 278].

169. The same, vol. V. Nos. 712-942.

4to, ff. 117 [H. No. 279].

170. The same, vol. VI. Nos. 943-1339.

4to, ff. 197 [H. No. 280].

171. The same, vol. VII. Nos. 1340-1698. Fol. 50, Elegy on the death of Abraham Reggio.

4to, ff. 56 [H. No. 281].

172. The same, vol. VIII. Nos. 1699-1800.

4to, ff. 67 [H. No. 282].

173. The same, vol. IX. Letter by Ezekiel Eliezer Abulāfia of Tiberias; fol. 8, Correspondence with Abraham Reggio; fol. 18, Letter by Isaac Luzatto of Padua; fol. 20, Correspondence with

Abraham Reggio; fol. 21, Letter by Saul Formigini of Triest; fol. 24^v, Letter by Nāthān מראני of Sefāth (written in Triest).

4to, ff. 34 [H. No. 283].

174. The same, vol. X. Penitential prayer; fol. 2, Correspondence with Jacob בורק of Lemberg; fol. 5, Correspondence with Jacob Reifmann in Schebrzyn (Poland); fol. 8, Correspondence with Samuel Leb Goldenberg; fol. 20^v, Correspondence with Hirsch Chaies (חיות) in Zolkiew; fol. 23, Letter to Rafael Segre in Triest.

4to, ff. 29 [H. No. 284].

175. The same, vol. XI. Pasted on to the right-hand cover a letter by Jacob Cazes; fol. 2, Reply by Gedalyah Cazes.

4to, ff. 45 [H. No. 285].

176. The same, vol. XII. הסכמה, by Samuel Pardo in Verona and Aryeh Ascoli in Reggio; fol. 2, Letter to Jacob Cazes in Mantua; *ibid.*^v, Letter to Hananēl Nepi in Cinto; fol. 3, Letter to Elias Aaron Lattes in Venice; *ibid.*, Reply by Abraham Reggio in Gorizia; fol. 4, Reply by Elias Aaron Lattes of Venice, dated eve of New Year, 5594 (1834); Letter by the author's uncle, Isaac Ghirondi in Triest, dated 7 Marḥesh., 5594, followed by reply; fol. 8, Letter to Josef דורפליס in Gorizia, 6 Kislev; *ibid.*, Letter to Phineas דורפליס; *ibid.*^v, Letter to Isaac Reggio in Gorizia; fol. 10, Letter by Abraham Reggio to Ghirondi's wife on the occasion of the birth of a son; fol. 12^v, Reply by Phineas and Josef דורפליס; *ibid.*, Reply by Solomon Rappoport of Lemberg; fol. 50, Tombstone inscription for Solomon David of Lugo.

4to, ff. 50 [H. No. 286].

177. Index to the preceding work.

4to, ff. 44 [H. No. 412].

178. זכרון מרדכי, Responsa, decisions, &c.; fol. 17, Letter by Isaia Romanin in Pesaro to the brothers Mordecai and Isaac Ghirondi, dated middle days of Sukkōth, 5520 (1759); fol. 30, חקירות שונות על דרך פרדס, dated Tuesday, Perik. לך לך (March 9), 5598 (1838).

4to, ff. 69 [H. No. 287].

179. *a.* לקוטי הסמים, Supplement to the same author's שושנים; *b.* fol. 47, Letter by Joshua b. Šiōn Segre to Azriel Jōel; *c.* fol. 48, Responsa; *d.* fol. 62, Queries sent to Ghirondi by a certain Samuel, and dated Tuesday, 2 Adar II, 5584 (1824); *e.* fol. 71, Prayer for the soul of Meir, son of שרלי חנה, and pupil of Jacob חוק; *f.* fol. 73, Homily in Italian on Esther ix. 4; *g.* fol. 75, Note on Ps. xxii; *h.* fol. 76, Chips from the Agāda; *i.* fol. 81,

Note on Midrāsh B'reshith Rabbā on Gen. xviii. 5 (ומערו); k. fol. 93, Minhāgim, copy of a letter, prayer for Ghironi's mother-in-law and several aphorisms by R. Abraham of ראודעל.

A leaf pasted on the left-hand cover bears the date 3 Tishri, 5580 (1819); underneath are the dates of the death of Moses Hayyim Luzatto, 26 Iyyār; of Shabbathai Aaron Hayyim מריני, 3 Adār; of Isaac Finzi (ר'יף), who was twenty-seven years Rabbi of Padua, 19 Tishri.

Various Ital. squ. and curs. char., 4to, several fasciculi in 8vo and 16mo; ff. 100 [H. No. 289].

180. ספר לקוטי שושנים, containing Responsa, poems, abstracts, notes, and comments.

4to, ff. 196 [H. No. 292].

181. לקוטי שושנים, vol. II. Fol. 24, Abstract from קונטרס ימין, by Menahem Azaryah of Fano (printed); fol. 32^v, Quotation from Josef b. Joshua's Chronicles; fol. 51, Autograph letter by David of Modena (Hebrew and Italian); fol. 66^v (towards the end of the volume), Italian sonnet; fol. 67^v, Pen and ink sketch of the Temple in Jerusalem; at the end a small fascicule of דינים.

Author's pedigree at the beginning.

Ital. Rabb. char., fol., ff. 72 [H. No. 293].

182. לקוטי שושנים, Supplement to the same author's, with abstracts from the writings of Samuel Archevolti, Abraham פונטניאלה and Leon of Modena; fol. 22^v, Poem by Samuel Archevolti on Josef Karo; fol. 34, Poem in eight strophes by Isaac Hayyim פריוסלוי in praise of the Talmud (printed in קול ענב by Abraham Bāruch Piperno, Leghorn, 1846, fol. 51); fol. 41, Abstracts from Hayyim Kōhēn's טור פטרדה (printed Leghorn, 1655); fol. 51, Samuel b. Moses Dlugotsch's preface to his אנורת שמואל (printed); fol. 53, Rhymed riddle; fol. 51^v, Hebrew translation of Sūra I of the Qoran; fol. 57^v, Preface of Don Josef Nāsī's (read David) הוראת בעל דין.

Ital. char., 4to, ff. 62 [H. No. 294].

183. סדר הנט על ידי שליח קבלה, Proceedings of divorce, as arranged by Mordecai Samuel Ghironi, Padua, 12 Kislev, 1836; fol. 32, Letters by Abraham Reggio of Gorizia, Moses b. Samhūn of Sefāth and Samuel דיריע Majār; fol. 34, Italian letter by S. Nessim. Another letter in Italian is pasted on the left-hand cover (dated May 24, 1837).

4to, ff. 46 [H. No. 295].

184. 1. Another copy of the same.

2. Fol. 35, סדר חליצה, by the same author.

4to, ff. 53 [H. No. 296].

23. (fol. 34) אקום אשורר ; 24. סמר גבי ; 25. אשא דעי ; 26. אלהי ;
 ידידי עליון ; 29. (מחרך) רעה בשבטך ; 28. יעלה ויבא ; 27. אל תדיניני ;
 ירצה צור ; 33. אתה כוננת ; 32. אלהי מעשיו ; 31. ידי רשים ; 30.
 שני ימים ; 37. לבית ישראל ; 36. מגדל עוז ; 35. יחזו מנימו ; 34.
 יי בקול שופר ; 41. אדירי ישורון ; 40. יעלו לאלף ; 39. למשפט כונן ; 38.
 יי נגדך ; 1. Second day, Shaḥarith, 1. קול שופר הררור Mūsāf ; 42.
 יה שמך ; 5. יראיך עורכי הגיון ; 4. (מחרך) מי יתנני ; 3. שואף כמו עבר ; 2.
 אב המון גוים ; 9. יחיד אלהי ; 8. וארץ אתנפל ; 7. שב מן הפסילים ; 6.
 יי אלהיכם ; 13. איתן אוהביך ; 12. און צורי ; 11. יום לריב תעמוד ; 10.
 (shorter recension) ; עת שערי רצון ; 16. אהוב מבטן ; 15. יחיה צבאו ; 14.
 מצאתי ; 17. אל ארץ העזובה ; 19. לך יאתה ; 18. מלאכי צבא ; 17. Fol. 8o.
 כתוב בשם החכם השלם הרופא כהר"ר יעקב בר [אברהם] נאבישון
 notice on Abraham of Tilmisān (author of a Qerōbāh for the Day
 of Atonement), whose grandfather R. Israel haq-Qādōsh was burnt
 in Toledo together with R. Judah b. Ashēr [b. Jehiel]. This is
 followed by a notice on the four sons of Ashēr b. Jehiel, and in
 particular on an incident in the life of Bahyā, author of the
 Commentary on the Pentateuch. Ibid.^v Several small poems by
 Jacob נאבישון.

B. (fol. 84) Fast of Gedalyāh : 1. יוקם רם עבדיך ; 2. (רהוטה) יי חזקי ;
 חטאנו וארבנו בצדיה ; 3. ארחומך ;

C. (fol. 88) Day of Atonement : a. Night, 1. ברכי אצולה ; 2. אוילים ;
 שמר ; 5. משתחיים להדרת קדש ; 4. בליל עשור להתכפר ; 3. מדרך פשעם
 סלח ; 2. מציאותו ואחרותו ; 1. Shaḥarith, b. אשמינו תבלע ; 6. עלי
 התעוררו ; 6. אסירי עונות ; 5. אלהי כל עוד ; 4. אשם ווע ; 3. רשעתי
 אמרים ; 10. אחלה פניך ; 9. אסירי תקותם ; 8. אעמוד במשמר ; 7. תמהים
 אלה פקד ; 13. מרמי הלבבות ; 12. מארץ שפלנו ; 11. עמכם קחו
 את ; 17. תם אהל צדק ; 16. מרפא יהיה ; 15. חרדים לבית תפלתם ; 14.
 שמו לעד נרומם ; 20. מרום וקדוש ; 19. החרשים שמעו ; 18. חטאי נכח
 מבורך זה ; 24. אמצה ממנו ; 23. שופט כל הארץ ; 22. כל מעשה יה ; 21.
 יוספים שנית ; 2. אלהים למשפטיך ; 1. Mūsāf, c. יה איום ; 25. היום ;
 מקשיב מענה ; 6. נאור מקור חיים ; 5. אילת אהבים ; 4. משמים עינימו ; 3.
 ישן אל ; 10. אנא אדון עולם ; 9. ימי האדם צבא ; 8. תמהים מחובם ; 7.
 (Moses b. Ezra רשות) אערוך מדברי ; 12. אתה אלה אלהים ; 11. תרדם
 ישראל ; 14. (Abōdāh, not mentioned by Zunz) אל אלהי אבותיכם ; 13.
 אנושי לב ; 1. Minhā, d. אתה אמרת ; 16. אומר אני ; 15. עבדיך
 מושכי ; 5. שוכני בתי חומר ; 4. אחיתי מתחנן ; 3. מפרי שפתיו ; 2. כנארי
 יה אשר אשפוך לפניו ; 8. אדיר אשר עולם ; 7. היום יודע ; 6. עול
 כחנבים נחשבו ; 2. אדון היושב ; 1. Ne'ilāh, e. קראתי מצרה ; 9.
 עת שערי רצון ; 6. אלי הצדק ; 5. ענק בחמלתו ; 4. בבכי יונת אלם ; 3.

7. המבריל 10. אל נורא עליה 9. בנשף קדמתי 8. אדירי ישרון 7. *f. Arbith*, 1. מחטאה יה דלינו 2. יום זכרון תרועה. *g. Following Morning*, 1. מלכי עולם בורא 2. שם אל קמתי 3. אל ארץ העזובה 4. זכור נא אלהינו. At the end Isaac b. Israel's *Vidduy* יהי בעלות *השחר*.

Owner: Zunz (No. 36).

Large Maghribine Rabb. char., 4to, ff. 186 [No. 447].

191. *Maḥzōr*, rite of Algiers, New Year and Day of Atonement. It begins fol. 7, whilst the first six leaves are covered with additional *Piyyūtim*, the prayer על חטא, and some directions for the service of the Day of Atonement.

Written by Jacob Ḥajjāj, and finished Sunday, 22 Ellul, 5501 (1741).

Large Maghribine squ. and Rabb. char., ff. 1-6 by a later hand, 4to, ff. 93 [H. No. 385].

192. *Maḥzōr*, rite of Algiers: 1. יונה בצלמן (Isaac hal-Lēvi); 2. יענה ערר 3. יוסף לקנות (Isaac); fol. 64, *Haftārōth* for Passover with Aramaic Targum; fol. 64^v, Arabic *Midrāsh* on the Decalogue, pseudonymously attributed to Sa'adyāh (printed); fol. 157, *Habdālah* in Hebrew and Arabic (see *J. Q. R.*, VII, p. 418 sqq.).

Maghribine Rabb. char., 4to, ff. 182 [H. No. 379].

193. *Maḥzōr*, rite of Algiers and Tunis, for New Year and the Day of Atonement, arranged by Judah Aryeh Peres (printed Amsterdam, 1738). The preface is preceded by הסכמות, signed by Abraham Tayyib, Moses Najjār, Isaac b. Samuel hak-Kōhēn, Abraham נטף, Mordecai b. Nissim Najjār, Isaac b. Judah Ḥajjāj. Fol. 273, a list of the compiler's works (some of which exist in print) with the date Amsterdam, 1745. The last leaf contains the prayer for the precentor.

Owners: Uri Levi, Zunz (No. 33).

Large Span. Rabb. char., 4to, ff. 274 [No. 430].

194. *Maḥzōr*, rite of Avignon, for the three Festivals. *a.* Passover, 1. אמן מנעוריו (סל); 2. אאמיר אל עליון; 3. אחר צר כל צורה; 4. אלוה טובו לא נכחד (פזמון); 5. לך לשלום גשם (5 strophes); 6. במללי לב חלל (different from the Spanish rite). *b.* Pentecost, 1. שמור לבי מענה (Gabirol); 2. לב חלל (see Zunz, *Lit.*, p. 500); 3. אוחילה לאל חי (פזמון); 4. אזהרōth by Isaac b. Mordecai, called Maestre Petit of ניאומש (Nimes, see Neub., *Cat.*, No. 1142, II. ψ). They are preceded by two introductory poems, *a.* לאיש מוסר (Lēvi b. Gershōm); *β.* יושב נענה. The *Azhārōth*

begin היסודות כל; fol. 38, Another introductory poem by Lēvi b. Gershōm, beginning לו יסיעך (see Halb., *Cat.*, p. 49). c. Tabernacles, 1. אמת אבאר; 2. טובו מחנות מנרשך; 3. אלת אבי תאור (Jos. b. Abi Thaur, as also the following); 4. אאמיר; 5. אאמין (sic); 6. אאמין אום; 7. את עוז; 8. אהובת נוער; 9. איומה נוערה; 10. שפתי אפתח ברנני (Isaac (השניר) Isaac); 11. אקום להודות לך יום; 12. (סליחה) יום צעקי; 13. (סליחה) נשמת שמחים (Meir Crescas of קשלאר, cf. Zunz, *Lit.*, p. 504); 14. אל נערץ; 15. אל נערץ; 16. אלהים אודה שמך; 17. שם שכני עלי כסא; 18. אל יוצר; 19. ההשענא אל אלהים; 20. אנא שעה שה פזורה; 21. חסדך יחלנו; 22. חוקרת עלומים; 23. יה יוציא; 24. שני אחים; 25. קח מלכי; 26. מרומות; 27. אומר לאל המיוחד; 28. המון חסדו; 29. אומר לאל המיוחד; 30. נא לעם דל; 31. כמך . . . אלהים. d. Shem. Aṣ. 1. אלהים; 2. אל בשמים; 3. (רשות) אחלה בתחנן; 4. אל חי; 5. מראש מקדמי ארץ. e. Simḥath Tōrah, 1. אל מעלה נשיאים; 2. קינה גלגל חזר; 3. יפחד וירחב לבבי; 4. אשר בגלל אבות; 5. אשריכם ישראל; 6. וזאת הברכה; 7. צעקה יוכבד; 8. משה ידבר; 9. יקירן מי ברכות, preceding the blessing for the Pope (Martin). Fol. 134^v, Written by a later hand, Piyyut in ten lines, all ending with משה, otherwise mostly illegible.

Censor: Antonio Franc Enrique, 1687.

Owners: Hirsch Lēb ביליג, Moses Meir Drucker.

Vellum, Franco-German Rabb. char.; ff. 134^v, Span. Rabb. char., 8vo, ff. 134 [H. No. 261].

195. Maḥzōr, rite of Corfu: a. Sabbath and New Moon, 1. אהלל; 2. מה מתקו מעמי שבת; 3. אמת אומנתי לעמושים; 4. לאל מעשהו; 5. (מי כמך, beg.); 6. אכור מעללי יה; 7. איום מבראשית; 8. תהלל; 9. (מי כמך, beg.); 10. אומר בשיר; 11. כמך שבת וחנכה; 12. אלהי הצבאות; 13. עדתו לאל מיחלת; 14. אל המתנשא; 15. (לנשמת); 16. זכר פורים לא יעבור; 17. (פתיחה לנשמת); 18. כל עצמותי; 19. יום בהמן אף אל חרה; 20. זכור את; 21. אנני בפושטו; 22. ויהי בימי מלך אחשורוש; 23. אשר עשה; 24. אום אשר; 25. (רשות) אורחות החקות; 26. (מי כמך, beg.); 27. אל עליון למען חסדיך; 28. אברך לאל; 29. בכ דבוקה; 30. (לנשמת) שמך אלי; 31. אלהי הרוחות; 32. שומר עמך; 33. (מי כמך, beg.); 34. אחלה בורא; 35. זה החדש; 36. שוקיו עמודי שש; 37. אשכלות שדים; 38. (לנשמת) שישי נות ישר; 39. כך נזרו רבותינו; 40. Minḥāh; 41. את מועדי יי; 42. שבוייה עניה; 43. (רשות).

k. Passover Arbīth, 1. ל"ש אותו אל חצה ; 2. הוא זה הלילה ; 3. טכסו ;
 שורש ; 4. First day, Shaḥarīth, עושה פלא ; 6. קרב קץ ; 5. סימן ;
 8. (רשות) בנו ישי ; 9. [מי כמוך] ; 10. Mūsāf אביע &c., like German rite ; זולת to יוצר ;
 Second day, ; טל תן. 11. ברעתו ; 12. Mūsāf ; אל שוכן מרומים. [beg.]
 ; נאור אור לי. 14. ; אדבר מישרים. 13. (רשות) יעירוני ימי קרם ;
 15. [beg. מי כמוך] ; 18. ; אתית יום. 17. ; גן נעול. 16. (סלוק) צאינה וראינה ;
 21. ; בא ונעחנוך (sic). 20. ; אז בהעביד. 19. S. Höl Ham. ; חסין יה
 [beg. מי כמוך] ; 24. ; אצלתיך. 23. ; מה דורך מדוד. 22. (סלוק) ישנה
 ; 26. Shaḥarīth ; יה שלח אורה ; 25. Seventh night ; יה עמך לראות
 ; 29. ; ותען להם מרים. 28. ; אתה הארת. 27. (רשות) יהודה אל צבי
 ; 31. Eighth day ; שחים בנבורה. [beg. מי כמוך] ; 30. ; אז בבא אויבי
 ; 34. ; כבודו מלא רום. 33. (סלוק) וברוב גאונך ; 32. ; אלף
 ; 35. i. Sabbath before Pentecost, ; מי כמוך יי אלהי ישראל. [beg. מי כמוך] ;
 3. ; בנותנו תורה. 2. (רשות) מאין סוב חוצבה. 1. Pentecost, [beg. מי כמוך] ;
 6. Minhāh ; אל עיר גבורים. 5. ; אמונת עתים. 4. ; אל מסתתר. [beg. מי כמוך] ;
 k. Pentecost Arbīth, 1. ; כך גורו. 7. ; תשוב משבת רנלך
 ; 4. ; אילת אהבים. 3. ; יום מעמד סיני Shaḥarīth. 2. ; בסני
 ; 6. [beg. מי כמוך] ; 6. ; ומשה עלה אל אלהים. 5. ; אראלים
 ; 9. ; לב ולשון (Second day). 8. ; מי עלה שמים. 7.
 (Abraham) Second day ; 10. ; יום מעמד סיני (not identical with first day) ;
 ; 13. ; גותן לפתאים ערמה. 12. ; אני חבמה. 11. ; בעלותו ההרה. 14.
 ; 15. [beg. מי כמוך] ; 15. ; בדרש. 14. ; אלהים. 13. ; אלהי קרם מעונה. 16. Another beg.

Squ. char. with vowel-points, 4to, ff. 107 [H. No. 62].

196. Maḥzōr, rite of Corfu (*continued*), New Year and Day of
 Atonement: a. New Year, Arbīth, 1. ; אמוני נבונים ; Shaḥarīth,
 2. ; אלהי אל תדינני. 3. (רשות) שופט כל הארץ. In נשמת, לא ישן,
 the passage: המפיל ונושא המוריד ומעלה נורא תהלות עושה פלא והבוחר ;
 בעמו יחיד בעולמו בשבעים שמות יתהללו בו שמו גדול ונורא הנזכר בקדושה
 וטהרה משמועתו נוצצים ומתבהלים במורא אבן טפוצין נהר מיבש ימים
 משביח סערה מדמים סרק מפריא שונא משבית נחש משלים עקרה מוליד
 ; האש מכבה מחזיק מרובה חוצב שלהבת קשורה בנחלת והמעורר וגו'
 ; 6. ; (רשות לקריש) ירי רשים. 5. ; עמדי יחידתי. 4.
 ; 10. ; מלך אמיץ ואיום. 9. ; כבודו איהל. 8. (סלוק) מלך עתיק ימים. 7.
 ; 13. ; זרע בחירי. 12. ; היכל יי ומקדש הדומו. 11. ; אצולה
 ; 14. ; עת שערי רצון. 13. ; (second day) ; יעקב יקרא
 ; 18. ; יי יום לך אערוך. 17. ; יי בקול שופר. 16. ; (פזמון)
 ; 2. ; שמע קולי. 1. ; Day of Atonement, Evening. b. (רשות)
 ; 5. ; אנה יי רחמיך Selihōth ; 4. ; מי אל כמוך אדיר המלוכה. 3.

אנא 8. ; משתחווים להדרת קדש 7. ; שטר עלי 6. ; Abr. b. Ezra (פזמון) לב וגפש נשפוך כמים 11. ; ירצה עם אביון 10. ; כפר לעמך 9. ; בקראנו אלהי אם 15. ; למתורה 14. ; איכבה אפצה פה 13. ; אתורה 12. ; (ודוי) אל 19. ; יעירוני רעיוני 18. ; מה לקוני 17. ; קמתי לילה 16. ; מעלתי יי 22. ; Shaḥarīth, אשא אישון 21. ; אל בית המלך 20. ; אלהים דברתי קדוש 26. ; אז ביום כפור 25. ; שנאנים 24. ; (רשות) שחר קמתי 23. ; נגדך (ודוי) רש"ע בראותי בחורותי 28. ; אלהי קדושי 27. ; אדיר בעליתו יום 31. ; שושן עמק 30. ; (קרובץ) אקוד אשתחווה 29. ; (ארדומיאל Tōb b. אשא רעי 34. ; צפה בבת תמותה 33. ; אנוש מה זכה 32. ; מימים הוחם אשר אימתך 37. ; אל תזכור לנו עונותינו 36. ; אין ערוך אליך 35. ; מי 41. ; אמרו לאלהים 40. ; מעשה אלהינו 39. ; אל שח מאז מעוני 38. ; ארך 45. ; אל אמונה אתה 44. ; אל אלהינו 43. ; לך יי הגדולה 42. ; כמך ; אנחנו החומר 48. ; אך אומרים לפניך 47. ; לאוהב צדקות 46. ; אפים אמיצי 51. ; בקצף אם אשמנו סקרת 50. ; המכירים את המון רחמך 49. ; 54. ; (סליחה) את יי בהמצאו 53. ; (סלוק) מי ערוך אליך 52. ; שחקים 57. ; אשר לו ים וחרכה 56. ; אקרא לאל בצר לי 55. ; באשמורת הבוקר מלך דר במעונים 60. ; יחידת עקבך 59. ; יוצר הרים 58. ; אליכם אישים אקרא למענך אלהי Selihōth Sefarād 62. ; מנעי יחידה רוע פעלך 61. ; (ודוי) ; יום צעקו 65. ; (Isaac b. Gayāth) יום צרו צעדי 64. ; יענה כבוד אבות 63. ; 66. ; of R. Nissim ודוי Great Mūsāf, 67. ; מרום וקדוש שעה (Mose b. Ezra) ; 68. ; Abōdāh אדרת תלבושת (Solomon b. Gabirol) ; Selihōth, 69. ; אספו ; יערב חין ערכי 72. ; אני אהובה הייתי 71. ; יוספים שנית 70. ; אישים אל בית המלך 76. ; שוכני בתי חומר 75. ; מפני כבוד עוני 74. ; שחרונך 73. ; במרומי ארץ 78. ; (R. Isaiah) אברתי ררך כסוטה 77. ; (Abr. b. Ezra) Minhāh, ; אל מי מנואלי דם 81. ; יי אלהי צבאות 80. ; ישראל עבדיך 79. ; אמרתי לאבנים 83. ; (Isaac b. Israel, ודוי) ויהי בעלות המנחה 82. ; (Antoli b. Josef) אלהי אשמותי 85. ; (Moses) קראתי מצרה 84. ; (Moses) משניה בכחו 88. ; יי שמעה תפלת המנחה 87. ; יה אדרש 86. ; (Mordecai, ודוי) מלך אל עליונים 90. ; (Abr. b. Ezra) אריב עם רעיוני 89. ; (Judah Hall.) יצו האל 93. ; כל המיחלים 92. ; (Sfar.) אלה אוכרה 91. ; (פז') אנה כעב 96. ; (פז') לכו נפיל פנינו 95. ; (פז') יה איום וזכור היום 94. ; (Moses פז') מקור עני 98. ; (Abraham) אשם חזע מזדונוהו 97. ; (Moses) מדמי 101. ; (פז') אדוני האדונים 100. ; (Moses תוכחה) החרשים שמעו 99. ; (Judah פז') יצרי ראשית 102. ; (Moses פז') הלבבות בן אדמה 103. ; (Moses) אלהי תהלתי 105. ; (Abraham) אלהי קדם 104. ; (Abr. b. Ezra) תוכחה) שכחי יונך 107. ; (עקדה Mose b. Maimon's) עת שערי יצון 106. ; אהובים 109. ; יום שבת וכפורים 108. ; On Sabbath (Solomon b. Gabirol) ; אל נורא עלילה 112. ; יה שמע אביוניך 111. ; שרי קדש היום 110. ; שנים

197. Maḥzōr, rite of Corfu, New Year.

Owners: S. D. Luzatto, Zunz (No. 34).

Squ. char., vowel-points, 12mo, ff. 86 [No. 444].

198. The same, Vol. II, Day of Atonement.

Ff. 143 [No. 445].

199. The same, Vol. III, Three Festivals. *a.* Pentecost, Shaḥarīth, פיוט לקריש משמים אל השמינו. *b.* Feast of Tabernacles, Arbīth, אאמיר אותך; 4. אכתיר זר; 3. (רשות) יצב גבול שמים; 2. אתלונן; 1. אנא; Hōshānōth, 1. אנא; 1. (מי כמוך) שבעה עמודי; 6. אנא הושיעה נא; 5. מושיע חוסים; 4. אנא אל אחרון; 3. אל ישעך; 2. אל אחד; Second day, 1. אנא אל אחד; Hōsh., 1. (מי כמוך) נורא ברא; 2. שירים ערבים; 1. את עמי; Sabbath, 1. חלתה פני אדוניה; 4. אנא יוצרי; 3. אל היה; 2. אום; Hōsh., 1. (מי כמוך) אדיר נורא; 3. אתה צור מלכנו; 2. טוב אבשר באנו ליחד; 5. אנא חיש נא; 4. ביום שבת קרש; 3. אל נערץ; 2. נצורה; *c.* Shemīni Aṣereth, 1. (רשות) שמני חג עצרת; 2. זה יום אישש; 1. אום; 3. שמים כוננת; 6. אמונים אשר נאספו; 5. אמרו לאל תודה; 4. כאישון איום זכור נא; 8. (רשות לגבורות הגשם) אוחילה לאל; 7. (מי כמוך); 9. Simḥath Tōrāh אל עליון (רשות); 10. איומה תמיד; 11. (סלוק) אין; 12. (מי כמוך) אמונים שמרו; 14. איום נאמן; 13. כבודו שכן; 12. כאל; 15. הורו לו הורו לו; 18. זכינו להשלים; 17. אשר בגלל; 16. תאיר נונה; 15. שמחנו כמאז; 22. גילו גילו גילו; 21. אדון הנחילה; 20. יראו ויחוו; 19. כאשר ראינו; 23.

Fol. 192, 193. Table of contents, by a later hand.

Owner: Zunz (No. 35).

12mo, ff. 193 [No. 446].

200. Maḥzōr, rite of Corfu, New Year and Day of Atonement.

Owner: מאלקי, 1782.

Squ. char., with vowel-points, 8vo, ff. 201 [H. No. 186].

201. Maḥzōr, Franco-German rite, beginning missing.

A. I. New Year, fol. 84^v, 1. שירו לו מלאכי שמים; 2. מי לא יראך; 3. ביום דין בבואך; 3. After fol. 86 lacuna. Fol. 87^v. Index of Piyyūtīm.

II. Day of Atonement, Mūsāf, (Fol. 147) 1. ארעד ואפחד; 1. מי ימלל גבורות; 3. אור נונה עטיית מעילו; 2. Fol. 155. באימתה ופחד אתה כוננת עולם ברוב Abōdāh; 5. אתן תהלה; 4. Fol. 168^v. חיליך; 4. חסד ובו יתנהג.

B. Fol. 187. *a.* New Year, Evening, first night, 1. אמוני נבונים; 1. מלך אמיץ; 4. Second night, 4. מלך טוב וסלה; 6. מלך תראה הורך; 5. מלך; (Fol. 189) 1.

או מאז בכל מפעל תכנת. 3. מסוד מעוקי שיתים. 2. קמתי לסלדך;
 4. מלך. 7. אאפיר ישועה. 6. אחננה במו פי. 5. האומרים אחד אלהינו;
 8. עולם אדיר; 9. שבת וראה. 10. ואתה יודן קול. 8. איום תמים דעים;
 11. after fol. 199 lacuna. 6. Day of Atonement,
 1. אל תירא יעקב, beginning missing; 2. אתנו עדיך. 3. אנוש מה יוכה;
 4. האחד בעולמו. 6. אדם יום יבא. 5. הבט ממרומך. 4. לחלות פניך;
 7. האומרים אחד אלהינו. 9. האראלים אומרים. 8. האומן במעשה אצבעותיו;
 10. העתר נורא. 12. איתן הכיר (Minhā). 11. ער לא נכון כסאך;
 13. האומר עצתי. 16. וחיות בוערות. 15. כי מכונו. 14. מיכאל וגבריאל;
 17. כי לך. 20. פתח שערי. 19. אנה פנה. 18. אהבתי מעון בית (Ne'ilāh).
 21. אלהי הרוחות. c. Sukkōth, Simhath Tōrāh, 1. הים יפנה. 21. יאתה;
 2. אשר בנלל אבות. 4. מקדים וראש. 3. מושך חסד. &c.;
 5. אשיריכם. &c.; 8. First day, חיל, איומתי בחיל. 8. יי כל מעייני יעטה. 7. יירי אל;
 9. גדול פלל. 12. נשא ארנן. 11. אור גבון. 10. אמנן פי (סלוק). 9.
 13. Fol. 265, a. First evening, 1. איומתי. 2. רוכב ענני כבוד. 3. איומתי;
 4. Second, 1. איומתי. 2. רוכב ענני כבוד. 3. איומתי;
 4. Shem. Asereth evening, 8. אלהים דבר. 9. דברו לאלף. 10. יספת. 11. אעניי לך;
 12. למענך אל חי. 2. למען אהבת קדומים. 1. Hōshānōth. 6. אעניי לך;
 3. אום. 6. כה' השליך עליך יהב. 5. כהושעת אלים. 4. אנא און שועת. 3.
 למען אדם אשר בכף. 9. כה' יהודה ואפרים. 8. אמוני ארץ. 7. נצורה;
 למענך. 13. אביר ישראל. 12. למען אב. 11. נוצר. 10. אלהי אברהם. 9.
 16. אנא אונת. 16. כהוש' ישע לזכרון. 15. למען יוסף. 14. עוטה אורות;
 17. הושיענו. 20. אנא און תאיבי. 19. תענה אמונים. 18. אל נא תעינו. 17.
 מעונו.

B was probably an independent volume. Piyyūtīm numbered by a later hand.

Vellum, the leaves after fol. 235 are more or less damaged. Franco-German squ. char., 4to, ff. 334 [H. No. 67].

202. Maḥzōr, Franco-German rite, begins with the evening service of the Day of Atonement; fol. 114^v, אתן תהלה; fol. 115, Abōdāh אתה כוננת עולם ברוב חסד, belonging to a different volume and incomplete; fol. 118, Jōšerōth for Sabbath of Ḥanukkāh I; fol. 214, beginning of Part II, but missing as far as the end of תפלת נשם; fol. 227, Sukkōth, the end is wanting. On the lower margin (fol. 114 sqq.) Ecclesiastes iii. 13—vii. 14, as well as additions and notes by a later writer.

Vellum, fol. 115, paper, large squ. char., vowel-points, custodes only at the end of each quire, and ornamented with pen and ink drawings; ff. 9-13 in a wrong place, 4to, ff. 242 [H. No. 359].

I. Sabbath of Hanukkāh, 1. לך שרי איומתך מחכה (J. Hall.);

II. Fol. 7v. **יֵרֵד תַּחֲשִׁי** (Isaac b. Gayāth): 1. **יֵרֵד תַּחֲשִׁי**; 2. **לֵישָׂא** (אֶלְכָּרוֹן); 3. **פִּזְמוֹן** (פִּזְמוֹן) **יֵרֵד צוּוּה** אִז מַעֲנָה; 4. **לֵישָׂא** (אֶלְכָּרוֹן); 5. **פִּזְמוֹן** יוֹסִיף לִקְנוֹת; 6. **מַחִיָּה** יֵרֵד נִשְׁתָּא; 7. **יֵרֵד** נִשְׁתָּא; 8. **יֵרֵד** נִשְׁתָּא; 9. **יֵרֵד** נִשְׁתָּא; 10. **יֵרֵד** נִשְׁתָּא; 11. **יֵרֵד** נִשְׁתָּא; 12. **יֵרֵד** נִשְׁתָּא.

IV. Fol. 28^v. *Isaac b. Gayāth* (זולת לפרשת פרה): 1. יסוד טעם; 2. (אלכרוג) בניהם רחם; 3. (פזמון) בני אל עליון; 4. (מנן) בוחן לבות; 5. (אלכרוג) יי; 6. (פזמון) בן פורת שקויי; 7. (מחיה) בנים מבית עבדים; 8. (משלש) בסוד אלהים; 9. (פזמון) יום לך רעיוני; 10. (סלוק) ברנז רחם אל נערץ בסוד קדושים.

VI. Fol. 39^v. *a.* אזהרות לשבת שלפני הפסח Zerahya Hallēvi (Zunz, *Lit. syn. P.*, p. 461): 1. אמרת יי צרופה; 2. אלו עוברין בפסח; 3. זמרה עם. *b.* First evening, ליל שמורים, &c. *c.* First day, 1. יונה מעונה (רשות) Isaac b. Gayāth (cf. Zunz, l. c., p. 197); 2. ידעתיך בשם (Jehūdah); 3. יבש בעוצר (Isaac); 4. ידעתיך בשם

בילון עצמך. 7. גלילי זבול. 6. אברהם (Abraham); 5. אכסוף לימים (Isaac); שער. 10. שפל רוח. 9. בצר פקדנוך. 8. (Isaac); שרש בנו ישי. 11. (Solomon b. Gabirol); אשר נסגר; כל הנשמה. 14. זמיר פצחי. 13. Isaac b. G. (מחרד) כיום ילח. 12. עמך ישראל. 17. חונני חג המצות. 16. (נשמת) ישראל עמך. 15. (קדיש). 21. שזופת שמש. 20. ידידים נמלחם. 19. יוצאים לאורות. 18. (יוצר) יהי הכל. 24. אל שמחת גילי. 23. שעה ניבדל. 22. שיר יחודש (אופן) מידך יה כבודך. 27. ארוממך בקהל עם. 26. אביעה רננות. 25. נאחמאנידס, cf. Zunz, l. c., p. 478; יקרו להלל. 29. יחיד מקדם. 28. (מאורה). 33. יה שכינתך. 32. ישעך יוכירו. 31. יענה את מענה. 30. (אהבה) מי יתנני. 36. יום תאוה. 35. את מחזה הוד. 34. יוכרו פלאך (זולת). 41. יפה נוף. 40. רבות מיום. 39. יה למיחלים. 38. חשק לבבי. 37. יום פדותי. 44. אחר עשר מסעות. 43. יום נפלא. 42. אזי בהגלותך; יה קום. 48. יום ליבשה. 47. רחמי ידיר. 46. (נאולה) ימין עוזך. 45. שחקים. 51. יחיד מקים. 50. Todros, cf. Zunz, l. c., p. 345; מי כמך. 49. כמל. 3. (מחיה) שלח רוחך. 2. שזופת שמש. 1. (מל) d. Mūsāf. רקע (להוציא הספרים) אמן מנעוריו. 5. (פזמון) יום הפילי תחנתי. 4. אצור.

VII. Fol. 68. *Isaac b. Gayāth*: First day, 1. יום (מחרד) דת אלהים צלך. 4. צור לבבי. 3. ישן ולבו ער. 2. מעמד סיני (קריש) יי אלהי גדלת מאד. 7. יונה השוחרת. 6. (נשמת) יונה השוחרת. 5. (יוצר) ישוב לאחר. 10. (ברכו) שם אל הצבאות. 9. מי יוכל. 8. ים סוף וסיני. 13. (מאורה) השכל והדת. 12. (אופן) אבות קדושים. 11. (דולת) יודעי יגוני. 16. אל יגלה לעיני. 15. (אהבה) נודע בכל המון. 14. ישורון. 19. (נשמת) יחידים זרע אתני. 18. (רשות) יעידונו. 17. Second day, 1. יה אנה אמצאך. 22. (אופן) אדון בעזו. 21. (קריש) אודה לאל. 20. מטיף (אהבם) אם. 25. (אאורה) צורי עון מר"י סלח. 24. יקר אדון הנפלאות. 23. (נאולה) אמן יום זה. 28. זהב זהב. 27. יונה מה תהני. 26. תאהב שמור לבי מענה. 30. (רשות) לאזהרות עשה שולמית שחרחרת. 29. (רשות ל"ת) ארחות תושיה. 32. (פזמון) יום יצאה. 31. (Sol. b. Gab.). 34. בצל שרי אחסה. 33. Abraham b. Ezra (Zunz, l. c., p. 208); (פזמון) שלום למתן תורה. 36. (להוצאת ספרים) שובה אלהי. 35. שוכן עד נאלנו (להוצאת הספרים) אהל רחמיך. 37. יחיד שוכן.

VIII. Fol. 96^v. *a*. אזהרות לשבת שלפני ראש השנה, Phineas Hallēvi: 1. (פזמון) אסיר תקוה. 2. (Zunz, l. c., p. 492); אלהים נצב בעדת אל. 1. *b*. New Year's eve before Arbith, 1. אחות קטה. (סליחה) Abraham Hazan Girondi, Zunz, l. c., p. 410. *c*. First day, 1. יעלה. (רשות) Jūdah Hallēvi; 2. (מחרד) רעה בשבטך עם יקוה פדיון. 2. יובא J. H.; 3. (יוצר) אסיר משחר את פני רבו. 4. (נשמת) ידירי עליון. 3. J. H.; 6. (אופן) ידי רשים. 5. (זולת) אלהי מעשיו מה נפלאים.

7. (סליחה) J. H. ירצה צור אין כערבו 8. (מגן) אתה בוננת מישרים;
 9. (מסתגאב) M. b. E. מחסי לשחר פניך 10. מרום מעלתו M. b. E.;
 11. (מחיה לזכרונות) J. H. מגדל עז 12. (כרוג) J. H. יחזו פנימו;
 13. (סליחה) J. H. מלאך שמך בקרבו 14. יצרי ראשית צרי J. H.;
 15. Abraham b. Ezra, cf. Sachs, *Rel. Poesie Orig.*, p. 42; 16. אמיץ גוזר ומקים;
 17. (כרוג) ישראל להשיב 17. (מסתגאב) לאדיר נורא תהלות 19. (משלש לשופרות) למשפט כונן כסא;
 18. (סלוק) 22. (פזמון לקדושה) אדירי ישורון 21. (פזמון) יעלה לאלף;
 (רשות) שואף כמו עבר 1. d. Second day, J. H. יראי יי הללוהו
 Sol. b. G.; 2. אלהי אל תדינני Isaac b. Lēvi b. Saul);
 3. (יוצר) את אדר אלהותך Isaac Hallevi; 4. (נשמח) ישורון יום זה
 5. Solomon b. Isaac Gerundi, cf. Zunz, l. c., p. 482; 6. (סליחות למלכויות) Levi;
 7. (מגן) אדר היקר 8. (מסתגאב) מראש מקדמי עולמים 9. (מלך יי רום
 10. (סליחה) 12. (כרוג) יושע וישיב Sol. b. G.; 11. (מלכויות) מלך שרי שוכן רומה
 12. (סליחה) יי אלהיכם 13. headed שער רצון, and attributed to Maimūni,
 only two lines after which a lacuna; (fol. 129) 14. (מסתגאב) אל איום ונורא;
 15. (פזמון לקדושה) מלאכי צבא מעלה 16. (סלוק) לך יאתה 17. (פזמון) יי בקול שופר;
 18. New Year on Sabbath שש ימים מקיימים (פזמון).

IX. Fol. 134^v. a. אזהרות לשבת שלפני יום הכפורים 1. אדברה;
 (סליחה) משתחיים לה דרת קדש 3. (פזמון) ירב גדולתי 2. ברשין מביני;
 4. (תוכחה) Sol. b. G. שטר עלי בעדים 5. (סליחה) שירו ילדי אמונה;
 cf. Zunz, l. c., p. 411; 6. יצר עוזב חטא ומעל 7. אנשי לבב 8. אעזבה;
 9. (רשות) 11. יי נגדך כל תאות 10. ברוך אשר אשש 9. מחשבות און
 (מסתגאב) 13. (נשמח) אסירי עונות 12. אקום להודות לך Moses b. Ezra;
 14. (אופן) התעוררך 15. (יוצר) אלהים אל נורא J. H.; 16. (מאורה) אעמוד במשמר;
 17. (אהבה) אסירי תקותם 18. (רשות למגן) 20. (צרוג) אמרים עמכם קחו 19. (זולת) אחלה פניך;
 21. (מגן) אמונת השרש 22. (פזמון) יי רצה נא 21. אקור ואשתחוה;
 23. (כרוג) אמץ בן רצוי 25. יענה כבוד אבות 24. אחד נעלית 23.
 (פזמון) חרדים לבית תפלתם 27. (מחיה) אלמד ארחות אלהי 26.
 (פזמון) יום צעקו שבים 30. (משלש) אמן יוכח 29. (כרוג) אל ביתך 28.
 (תוכחה) 34. אפיל תחנתי 33. אפס גאון עד 32. שעה זכרון דתו 31.
 (פזמון) כל המיחלים 36. (פזמון) תקרב ותרצה 35. אין מלה בלשוני;
 (פזמון) האל התולה 39. החרשים שמעו 38. (מסתגאב) קרבת אלהים 37.
 (עסחויטא) 42. (פזמון) יי מה אדם 41. (מסתגאב) אנושים וענושים 40.
 (פזמון) ממרום לבן ערום 44. (פזמון) מרום וקדוש 43. את חטאי;
 (פזמון לקדושה) שרפים וקדושים 46. אל אל הגורא 47. נורא אתה 45.

מקדש מלך. 50; כח לא עצרתי. 49; למשפט אמרתו. 48; אלהי המשפט;
 51. (פזמון) יום עירום. 53; (פזמון) אדוני האדונים. 52; קדשו אקדש. 51;
 54. (פזמון) אמונתך רבה. 56; (תוכחה) ישיני לב. 55; (פזמון) נורא מכל. 54;
 57. אצלללה. 60; אזמרה למפיק. 59; אליכם אקרא. 58; (פזמון) יה איום. 57;
 61. מי אל כמוך אתה אמרת. 62; בטרם אמן תחלה כל תחלה. 61; ברכותיך
 63. (פזמון) אל. 64: (מגן) אלהים למשפטים, Mose b. Ezra, b. Mūsāf. 63;
 65. (פזמון). 67; (מחיה) אילת אהבים. 66; (כרוג) משמים עונימו. 65; מעמדי
 68. (משלש) תמהים מחובם. 69; (כרוג) מקשיב מענה. 68; נאור מקור חיים
 70. אתה. 73; אנא אדון עולם. 72; מאוד חלתי. 71; (תוכחה) ימי האדם. 70;
 74. (פזמון לקדושה) זה אל זה. 75; (תוכחה) שעה קולי. 74; ארון כל הנמצאות
 קדושתך אואל. 77. Jeh. Hall. (סלוק) אלהים אל מי אמשילך. 76; ישאלון
 רשות לסדר. 80; (פזמון) אנא אל נאור. 79; אוחילה לאל. 78; אבאר
 (פזמון) יוספים. 81; אבואה ברשיון מחוללי (Josef b. Abi Thaur) עבודה
 (פזמון) כל. 84; (פזמון) יעזב רשע נתיבו. 83; (פזמון) יספת אלהים. 82; שני
 87. c. Minhāh, 87; אומר לאל המיוחד. 86; אומללנו בנפש אונשה. 85; תהלותיך
 89. (כרוג) ארנ בצל רם. 89; יי נאמי יקרב אצלך. 88; (מגן) אשלש תפלות
 91. (סלוק) אחד לבדו. 92; (פזמון) היום יודע. 91; (תוכחה) נפשי אל צור. 90;
 93. (פזמון). 95; (מסתגב) אנשי אמונה נקדשו. 94; (פזמון) מעלות השחר. 93;
 96. מחטאתי אראג תמיד. 97; (פזמון) מושכי עול עונים. 96; יה אשר אשפוך
 99. (כרוג) כחגבים נחשבו. 98. d. Ne'ilāh, after fol. 222 lacuna;
 100. (משלש) אלי. 101; (כרוג) ענק בחמלתו. 100; (מחיה) בבכי יונת אלם
 [Silluq] 103. אנשי חסד. 103; (תוכחה) מצעק מעלות השחר. 102; הצדק
 104. (פזמון) אל. 106; (פזמון) אחרית ותקוה. 105; (פזמון) בנשף קדמתי. 104;
 107. (פזמון) אנא בקראנו. 108; (פזמון) אנא יי' חתמנו. 107; נורא עלילה
 109. (פזמון) המבדיל.

Censor: Fra Luigi da Bologna, 1599.

Vellum and paper, large Franco-German Rabb. char., vowel-points, 4to, ff. 233 [H. No. 68].

204. Maḥzōr, Franco-German rite with a Commentary: a. Daily Prayers; fol. 77, אפילו כל נימי בפומי, רשות למתרגם, beg. fol. 77^v, מישך שדרך ועבר, fol. 80^v, ההנניה מישאל ועזריה, fol. 79, ארעא רקרא; fol. 83^v, אריא ונגבי טובי, fol. 82^v, אמר משה, fol. 81, (ש"ץ Meir) ננו; fol. 84, אתנבר בחילה, fol. 85, אמר יצחק לאברהם, fol. 84, ארקא ורקיעא; fol. 86, חקף, b. Fol. 81^v. Abōth with Commentary (*Maḥzōr Vitri*); c. Fol. 136. Piyyūtīm for Simḥath Tōrāh, 1. ידידי, אל עדת, 2. מושך חסד, 3. מושך מקדים, d. Fol. 140^v, תקנות of R. Gershōm Me'or Haggōlāh; e. Fol. 156^v, מעריבים for the Three Festivals; f. Fol. 169, [אש] ה[שנה], g. Fol. 176, הלכות ר', h. Fol. 181^v, הלכות סוכה, i. Fol. 189^v, הלכות לולב.

The following authorities are quoted: Abraham, brother of the compiler (196), Elāzar (175), Eliezer hag-Gādōl (b. Isaac, 188^v), Ḥananēl of Rome (191), Isaac b. Judah (175), Isaac Lēvi of Worms (174^v sq.), Jacob b. Jāqār (174 sqq.), Josef Tōb Elem b. Samuel (172 sqq. Responsa), Judah b. Bāruch (178^v), Judah of Mayence (175), Meshullām b. Moses (175), Qalonymos b. Shabbethai (195), Solomon b. Isaac (Rashi, 172, 175, 196), Solomon b. Samson (196).

[Owner: S. D. Luzatto.]

Vellum, German Rabb. char., 16mo, ff. 197 [H. No. 357].

205. Siddūr, German rite. After fol. 57 lacuna; fol. 122, Piyyūtīm for the Three Festivals; fol. 157^v, Sabbath Rōsh Ḥōdesh לך אלים אלפי אלפים (Ofan, not mentioned by Zunz); fol. 173^v, First Sabbath after Passover אזכרה הורי מארץ ירדן (Zülath, not mentioned by Zunz). Fol. 206^v, Family memoranda by a former owner: his son Mattathias, born in Venice, 17 Tishri [5]254 (Sept. 28, 1493); other sons Moses, Qalonymos, Naftāli, Judah, and several other children whose names are illegible. Fol. 207, Sundry private prayers.

Owners: Bāruch (fol. 194^v); Joēl חפץ.

Vellum, German squ. char., with vowel-points; fol. 154, many lines blotted out, 4to, ff. 207 [H. No. 260].

206. Maḥzōr, German rite, beginning missing. The volume commences Sabbath שקלים, and ends with the morning service of the second day of Pentecost. It is richly illuminated both by coloured and pen and ink sketches, but greatly damaged by damp. Many leaves are entirely or in part cut out.

Vellum, large German squ. char. in black and red ink, and vowel-points, fifteenth cent., large fol., ff. 297 [H. No. 238].

207. Maḥzōr, German rite, beginning with the Amīdāh of the Day of Atonement. After fol. 27 lacuna. Marginal notes, one of which (fol. 27^v) ends אבינודור הרב מספר, and pen and ink sketches.

Vellum, German squ. char., vowel-points, large 4to, ff. 204 [H. No. 64].

208. Maḥzōr, German rite, for distinguished Sabbaths, Passover, and Pentecost. The beginning is missing. Fol. 180, Memoranda by the copyist about the birth of his sons: Qalonymos, Sabbath, 29 Ab, 5260 (July 25, 1500) כייערויזא; Simon, 9 Ellul, 5266 (1506) in שערויזא (sic); Jacob, 1513, likewise in כיירויזא (sic).

Colophon: לעולם יחתום אדם שמו על ספרו כדי שלא יבא שום אדם מן השוק ויערער ויאמר שלי הוא לכך חתמתי שמי עליו קלונים בר יעקב.

Vellum, German squ. char., with vowel-points, custodes at the ends of sheets, 4to, ff. 262 [H. No. 60].

209. Maḥzōr, German rite, beginning and end missing.

Vellum, German char., vowel-points, fol., ff. 228 [H. No. 70].

210. Selihōth, German-Polish rite, beginning with the penitential days, and divided into two parts. Part I (ff. 1-136) contains the ordinary Selihōth in 164 Nos. Part II (fol. 137 sqq.) פומנים; fol. 146, עקירות; fol. 161, תחנונות, of which No. 42 is identical with No. 55; fol. 176, ודוים; fol. 180, סליחות, for the four ordinary fast days; fol. 206, חמאנו; fol. 209^v, אלה אוכרה. The fly-leaves are covered with lists of Selihōth to be read on certain days. Many marginal notes.

Owners: Luzatto (No. 102), Zunz.

Vellum, large German squ. char., but more slender towards the end of the vol., large fol., ff. 216 [No. 414].

211. Siddūr, Italian rite; fol. 8^v, סדר of Elijah Hazzāqēn; fol. 26^v, Selihōth, of which the following are not mentioned by Zunz: fol. 52, אנקתי אלך; fol. 67^v, מולך מוני ומעלה מעלה; fol. 72, אוי לי מיום; fol. 76, אל קנא ונוקם; fol. 97, אתה תשמע מן השמים; fol. 101, פקודת עוני; fol. 103, איך נפתח לעניך; fol. 106^v, או בעוזי; fol. 115^v, או בעוזי.

Indexes on fly-leaves.

Vellum, German Rabb. char., 12mo, ff. 121 [H. No. 142].

212. Siddūr, Roman rite, for the whole year.

Vellum, small German Rabb. char., vowel-points, ff. 1-3 and 240; Italian Rabb. char., by a later hand, 16mo, ff. 244 [H. No. 155].

213. I. Siddūr, Roman rite (see the edition, Venice, 1772):

- a.* Fol. 10. Common prayers. *b.* Fol. 55^v. Sabbath night, 1. משביה שאן ימים; 2. במוצאי יום מנוחה; 3. אלהים כוננה; 4. ליהודים; 5. תהיה אורה; 6. ליהודים היתה ותהיה אורה. *c.* Fol. 60. Sabbath and New Moon, 1. אגה המאזין עתירה; 2. אורות גדולים שנים; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה. *d.* Fol. 61^v. Hanukkāh, 1. אורח מעללי יה; 2. אורח מעללי יה; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה. *e.* Fol. 66. Fast of Tēbēth, 1. אורח מעללי יה; 2. אורח מעללי יה; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה. *f.* Fol. 69. Sheqālīm, 1. אורח מעללי יה; 2. אורח מעללי יה; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה. *g.* Fol. 74^v. Fast of Esther, 1. אורח מעללי יה; 2. אורח מעללי יה; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה. *h.* Fol. 78. Parāh, 1. אורח מעללי יה; 2. אורח מעללי יה; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה. *i.* Fol. 82. Passover night, 1. אורח מעללי יה; 2. אורח מעללי יה; 3. אורח מעללי יה; 4. אורח מעללי יה; 5. אורח מעללי יה; 6. אורח מעללי יה.

; אדבר מִיִּשְׂרָאֵל and אחד מי יורע 6. ; בוקר אעיר. 7. First day ; אנעים חרושי שירים. 8. &c., like German rite ; אור ישע מאושרים. 9. ; יי ישפות לנו שלום. 12. (סלוק) אהל נכון ונשא. 11. ; שיר אשר נאמו. 10. ; תאיר. 15. ; אתה היארת יומם ולילה. 14. Seventh day ; היום תאמצנו. 13. ; יתרום זה. 17. ; מי כמוך אומר ומקים. 16. (all three Festivals) ; ננה. 18. Eighth day המוני. j. Fol. 137^v. Pentecost (Sabbath before), 1. ; אמונת עתים. 2. ; שמור לבי מענה. 3. ; (רשות) כך נורו רבותינו. 2. ; אמונת עתים. 1. ; אלוך. 5. ; אל ננלה בסיני. 4. Arbith (Gabirol's Azhārōth) ; וירד אב לנביאים. 7. ; אור ישראל קדושי. 6. ; (Jōāb b. Jehiel) ; וכל להטו. 10. ; אלהים בהנחילך. 9. Second day ; אנכי אדיר באדירים. 8. ; אזהרת. 13. Mūsāf ; ארחות אראלים. 12. ; אילת אהבים. 11. ; משלהבותיך ארבעים. 14. k. Fol. 167^v. Fast of Tammūz, 1. ; ראשית ; וד ממקומו. 5. ; אנהים במר. 4. ; תחלת אורה. 3. ; אתנו לך. 2. ; יום ; 6. Ninth of Ab ; הכל אנחנו במבוכה. 7. S. Ḥazōn ; כנסת ישראל. 6. ; איכה. 12. ; איכה תפארתי. 11. ; אארה. 10. ; איכה אצת. 9. ; זכור איכה ; איכה אהובים. 15. ; אהלי אני עבטתי. 14. ; איכה ישבה. 13. ; אשפתו ; אנה אלך. 19. ; אויל כהפנים. 18. ; אוי כי אוסרתי. 17. ; זכור אשר עש. 16. ; עונינו. 23. ; כמכת אהלה. 22. ; אוי כי מחלוקת. 21. ; איכה אלי קוננו. 20. ; אם. 27. ; אם תעירו. 26. ; אם תאכלנה. 25. ; אה לי איכה. 24. ; ארוכים אויב בעת. 31. ; אתה אברת. 30. ; אז בחטאינו. 29. ; יום אכפי. 28. ; יתקע ; אנכי אנכי אנחם. 34. ; אדום אומרה. 33. ; איך תנחמוני. 32. ; נכנם ; את יום פדותכם. 37. S. Naḥamū ; ויכון עולם. 36. ; בימים ההם. 35. ; אתה תקום תרחם. 1. l. Fol. 209. Fast day (general), 1. ; אריך. 5. ; זכור ברית אבר'. 4. ; אין לי בטחון. 3. ; אתה תשמע מן השמים. 2. ; יי. 9. ; יומם עיינינו תלויית. 8. ; אל תעזבני. 7. ; בוקר ערכתי. 6. ; יי אקרא אריך יי נשאנו. 12. ; אחינו ישראל. 11. ; יי אלהי אלהים. 10. ; אלהי צבאות ; יוסף אשר מקדם. 15. ; אני קראתיך אל. 14. ; אני קראתיך כי. 13. ; עיינינו יה. 19. ; אלהי אל תבישני. 18. ; אלהי אל תדיני. 17. ; אביון המשוע. 16. ; עליך. 23. ; שביה עניה. 22. ; אל נכספתי. 21. ; מוליך מוני. 20. ; למתי צפנת ; קרב אורך לעניה. 26. ; אמונים בני מאמינים. 25. ; שלומי עליון. 24. ; עיינינו יה שמע בקולנו. 30. ; מי שענה. 29. ; אתה נגלית. 28. ; אתה זוכר. 27. m. Fol. 222. 1. ; יה שמך ארוממך. 1. ; יה מלכי. 3. ; אל ישראל. 4. ; מלכי. 5. ; ער מתי.

The following Piyyūtīm are given in an appendix: 1. אפתח נא ; אשירה. 5. ; אני חטאתי. 4. ; אני אשמתי. 3. ; אחר יחיד ומיוחד. 2. ; שפתי האוחז ביד. 8. ; מקום כבודו. 7. ; מעשי אלהינו. 6. ; ואומרה.

II. Fol. 231^v. Samuel b. Tabbōn's translation of Maimūnī's Commentary on Abōth ('Eight Chapters') as far as the middle of ch. v.

6. Haggādōl אני חומה אמונה; 7. ארוסת אמונה; 8. אז כנלגל. *i. Passover*, שיר אשר (2); 4. ברח דודי אל; 3. איומה נכונה; 2. אנעים חרושי; 1. כרמי שלי; 8. אם תקיימי; 7. כבודו אמן; 6. אהל נכון; 5. נואמו; על הרי; 12. אהבוך; 11. אור ישע (3); 10. ברח דודי ודמה; 9. בקראעיר; 16. אחיית יום; 15. ארבר מי שרים (4); 14. ברח דודי עד; 13. (Benjamin b. Jōāb of the family הענוים, see Zunz, *ibid.*, p. 365); 17. אלפא ביטין (fol. 289^v); 19. ותען להם מרים; 18. אחת הארת; 17. אופל המוני (Last day); 20. *j. Three Festivals*, 1. (opening of the Ark); 4. (after Mūsāf); 3. יתרומם; 2. מי כמוך; 1. יי ישפות לנו; 5. תאמצנו;

As to the writer see next No.

Censor: Marchion (ff. 78, 95, 97^v), who signed his name opposite the erasures on the margin.

Owners: El'azar, who notifies (fol. 1) the birth of his son Jacob, 1531; Jacob Rimini, whose name is impressed in gold on the outside cover, and who is probably the writer of the notice (fol. 1) concerning the death of David of Rimini (Nov. 1672). The name Jacob is also affixed to an Italian document on the fly-leaf.

Vellum, splendid German squ. char., fifteenth century, with vowel-points. The leaves are numbered with Hebrew letters, beginning with 1; 4to, ff. 311 [H. No. 224].

215. Maḥzōr, Roman rite, Vol. II (continuation of above), for the penitential season: *a. Selihōth*. *b. Fol. 29. New Year, Night*, עורר ישעך; 4. טעמי עם; 3. מלך אדיר במרומים; 2. אמוני נבונים; 1. *c. Day of Atonement, Evening*, אל' שובה שובה; 5. יה אשר נאה; 4. יום יעלה; 3. יעלה; 2. אהבת צדק; 1. אז; 10. שחי לאל; 9. ית שמך; 8. אכרע אקד Shāḥarīth; 7. דלתיך; 6. יום; 14. שושן עמק; 13. מתני אחז; 12. קדוש אדיר; 11. ביום כפור; 15. מימים; 16. צפה בבת תמותה; 17. אנוש מה יוכה; 15. אשר אימתך; 21. אל אמונה; 20. אל שת; 19. אין ערוך אליך; 18. כי אמרתך; 25. אמיצי שחקים; 24. אמרו לאלהים; 23. מעשה אלהינו; 22. זה; 30. אלי מרום; 29. המכירים; 28. באנף; 27. אך אומרים; 26. האומרים; 34. יאדירוך; 33. אל ברוב עצות; 32. מי יערוך; 31. אל זה; 38. יערב חין; 37. שופט כל הארץ; 36. איהלת; 35. אחד יצו; 43. ישן; 42. ביום הלבנת פשע; 41. בני ציון; 40. שחר קמתי; 39. יה צור עולמים; 47. אלהי קדם; 46. יום שבת; 45. שרי קדש; 44. האל; 48. אביון; 52. יוסף; 51. אין לי בטחון; 50. ידידי אל; 49. יעירוני; 53. אורך; 57. מצירי; 56. שוכני בתי חומר; 55. איזנו; 54. תכלה ממנו; 58. אמרתי לפושעים; 60. אדם איך ינקה; 59. אפסו אנשי שכל; 58. יי לעולם יסלח; 64. אשען Mūsāf; 63. אהללך; 62. יום אמוין; 61.

65. תמה; 66. חטאתי; 67. אליך נשאתי; 68. אות קדושיך; 69. אנא; 70. אור נונה; 71. אשר יראתך; 72. המכירים; 73. אור נונה; 74. ביאור דברי (Abōdāh); 75. המאמרים; 76. אורת; 77. אעשה למען; 78. אנוש אין יתכפר; 79. אנוכר סלה; 80. אנוכר סדר עבודה; 81. את פני יי; 82. ארון אביר; 83. אדם אביר; 84. אדם אביר (Abraham b. Ezra, not mentioned by Zunz); 85. אמוני לבב (Second Abōdāh, by the same); 86. אורך בקול ערב (Minhāh); 87. אדר בתואר; 88. אדר פשוטה; 89. אפיננת; 90. אל אדיר; 91. אמתה אל רחום; 92. אומן; 93. אצתי; 94. איום ונורא; 95. אביעה כתם; 96. במקדש אל; 97. אמונים; 98. מלאכים; 99. שעה; 100. מלאכים; 101. בטרם שמש בחדרו; 102. בטרם שמש יבא; 103. אלהים דר; 104. אשמינו (Rafael b. Isaac of Faenza); 105. אל חי; 106. תבלע.

Fol. 1. Note of sale by Rafael b. Isaac of Faenza (probably the author of *Pijjut*, 105, cf. Zunz, *Syn.*, p. 385), who sold all three volumes to Emmanuel b. Uziel of Camerino, at that time living in Florence. The document is dated Florence, Monday, 7th Tammūz, 5218 (June 19, 1458). Witnesses: Abraham, Menahem b. Isaac of פארי. A second note mentions as owners the brothers Solomon and Elhānān, sons of Abraham of ניאנית (?), who received the volumes when the books of Emmanūel Hai of Camerino were distributed among his heirs. A third document testifies to the sale of the same volumes by Abraham b. Jōāb of ניאנית (?) to Jacob b. Elāzar of Modena for sixteen פרחים gold (florins, cf. Zunz, *Zur Gesch.*, p. 563). A title-page written on paper by a later hand ascribes the writing erroneously to Jacob b. David Rimini. Censors marks ff. 49, 121^v.

Ff. 217 [H. No. 225].

216. Maḥzōr, Roman rite, Part II (Vol. III) of the preceding volume.

I. a. Tabernacles, 1. (Evening) אחרון; 2. (Shaḥarīth) אעיר; 3. אכתיך; 4. אאמיר; 5. אנה הושיעה נא; 6. אמן קצות; 7. (Sabbath) את עמי. b. Shem. Asereth, 1. (Evening) זה היום; 2. (Shaḥ.) אמרת; 3. Simḥath Tōrāh נגה תאיר; 4. אל חי יפתח; 5. אתכם; 6. אמתתי בשמחה; 7. אפתח בשיר; 8. בת בריות; 9. לא; 10. אשריכם; 11. אז מרחם אמי; 12. אז כל בריות; 13. אם כח אנוש; 14. אורה זו; 15. איש אשר הוקרן; 16. שח ציר; 17. אמות; 18. אולת יוכבד; 19. אדרינום מלכא; 20. אולת בכיתא; 21. אשא תפלה. c. Sukkōth, 1. שירו לאל; 2. צמאה נפשי; 3. יברכו חתן; 4. את חתן.

II. Fol. 75^v. *a*. דינים on ritual matters, and drafts of legal documents; *b*. Fol. 119. Medical and calendar rules; *c*. Fol. 129. Rhymes on the arrangement of the Haftārōth, beginning ראשית נחירון; *d*. Rhymes on the weekly portions, beg. ראשית מנוחה; *e*. Fol. 133. Calendar rules by Benjamin b. Cēir; *b*. Abraham b. הרופא; *f*. Fol. 142. Tables of sun cycles by the same, the single paragraphs being headed by his name, and the words of Ps. xli. 3, and Deut. xxxiii. 11; *g*. Fol. 149. הלכות טרפות, by Judah of the family עניים; *h*. Fol. 189. Note on צומת הגנין, by Abraham b. David; *i*. Fol. 190. Extract from Solomon b. Addereth's תורת הבית, beg. בחמשי בשבת בעשרה ימים לירח אייר שנת 190^v; *j*. Fol. 190^v. חמשת אלפים וארבעים ליצירה (April 11, 1280) נתקבצו כל יודעי דת ודין בקהל רומא בכנסת הבוציקי (Bozecco) ונמנו וגמרו לנהוג בענין אונא וכו'; *k*. Fol. 191. Note on a circumcision which took place in the synagogue גליכי ('Gallichi,' see Berliner, *Juden in Rom*, II, p. 24), Wednesday, 1st Tēbēth, 5084 (Nov. 30, 1323); *l*. Fol. 192. הלכות (Rashi); *m*. Fol. 192^v. ניקור הבשר לרבינו שלמה; *n*. Fol. 195^v. ש' השערים, by Isaac of Duren.

Colophon: זה המחזור בשני חלקים הוא עזבון הגאון החסיד ממשפחת רם האלוף האמתי כמוהרר נ' באסה מבלאניש לבניו אחריו.

Vellum, 4to, ff. 214 [H. No. 226].

217. Mahzōr, Roman rite (see fol. 37^v): *a*. Common prayers with a Commentary on the margin. *b*. Fol. 6. Commentary on the thirteen exegetical rules. *c*. Fol. 20^v. Commentary on the thirteen [divine] attributes by R. Jacob. *d*. Fol. 39^v. Commentary on הקטרת, by David Qamḥi. *e*. Fol. 56^v. 1. על היהודים המתעוררים על התלמוד; 2. סליחות על המלשינין ועל המסירות; 3. על האסורים; 4. אוחילה קירות לבי, beg. על ספרי הקדש שננבנו; 5. אויה לי; 6. על האותות וסימנים הנגזרין על הציבור; 7. על רבי החולים; 8. על עצירת גשמים; 9. על לקיית מאורות; 10. על הצלת ישראל; 11. על הצלת ישראל; 12. על הצלת ישראל; 13. על רביי גשמים ודוים. *f*. Fol. 77^v. סדר ענין ארבע ערכים. *g*. Fol. 80. ספר המנהגות, by Ashēr of Lunel. *h*. Fol. 112^v. Commentary on Abōth, by R. Samson (printed *Mahzōr Vitri*, p. 461). *i*. Fol. 288. דינים, and drafts of legal documents. *j*. Fol. 310. Calendar rules. *k*. Two grammatical treatises, 1. מוהלך (printed); 2. ראשית הלחק, by Samuel b. Jacob.

Censors: Marchion, who erased many passages, writing his name against them on the margin (ff. 162, 296^v, &c.). The erasures

have been re-written by a later hand; Fra Luigi da Bologna, 1599; Camillo Jagel, 1613; Frater Renatus da Modena, 1636.

Owners: Samuel F . . . , S. D. Luzatto.

Vellum, Franco-German squ. char., vowel-points, fourteenth century, occasional pen and ink sketches, small fol., ff. 339 [H. No. 69].

218. Maḥzōr, Roman rite, corresponding to the preceding, though not quite so full; yet it contains several Piyyūtīm not to be found in the former.

A. *a.* Day of Atonement **אָבן מעמסא**; *b.* Tabernacles **יֵה שִׁמְךָ**; *c.* Shem. Aš. **אִמּוֹנִים אֲשֶׁר נֶאֱסַפּוּ**; *d.* Simḥ. Tōrāh **לְמִרוֹם**; *e.* Hatān **יִפְרוּ וִירְבוּ**.

B. *a.* Fol. 222. Calendar rules; *b.* Fol. 241. Selihōth.

Written by Jacob b. Gershōn hak-Kōhēn Ashkenazi of Neustadt, and finished Monday, 13 Kislev, 5171 (Nov. 10, 1410), on behalf of Solomon b. Daniel of **גִּנוּר דִּיאָה** (fol. 237^v).

Censors: Alessandro Scipione, 1593; Domenico Ierosolimitano, 1597; Clemente Canetto, 1617.

Vellum, German squ. char., ff. 238 sqq., later and more cursive char., vowel-points, 4to, ff. 256 [No. 514].

219. Maḥzōr, ed. Sabbionetta, 1560, with MS. notes at the beginning, in the middle, and at the end. The last two portions contain Selihōth.

German. curs. char., 4to, ff. 43 [No. 501].

220. Maḥzōr, Romanian rite, for the Three Festivals and prominent Sabbaths. The following Piyyūtīm are not mentioned by Zunz:

I. 1. Sabb. Ber. **אֲשֶׁר כָּל הַבְּרוּאִים**; 2. **אֶסְלַד לְאֶדוֹן עוֹלָם**; 3. **מוֹעֲדֵי** אֱלֹהִים **חַיֵּשׁ Ḥanukkāh**; 4. **מִי כְמוֹךָ אֶרֶץ בַּחֲכָמָה**; 5. **אַחֲרֵי וּזְמוֹנֵי**; 6. **אֱלֹהֵי בֶן חֲסִיתִי**; 7. **אֲנוּבֵב וְשִׁיחִי אֲשַׁפֵּכָה**; 8. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 9. **מְלֹאכִים מְבוֹרָכִים**; 10. **עֲדַתִּי אֵל שְׁהָאִלִּים** (German rite); 11. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 12. **עֲדַתִּי אֵל שְׁהָאִלִּים** (German rite); 13. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 14. **עֲדַתִּי אֵל שְׁהָאִלִּים** (German rite); 15. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 16. **מִי כְמוֹךָ** (German rite); 17. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 18. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 19. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 20. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 21. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 22. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 23. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 24. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 25. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 26. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 27. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 28. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 29. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 30. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 31. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 32. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 33. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon); 34. **אֲהַלֵּל בְּשִׁיר** (dispute between Sabbath and New Moon).

אתה. 38. נוה דגים קטנים. 37. יין כי יתאדם. 36. אלהי הרוחות. 35. נמת.

II. Fol. 58. a. Passover, 1. Haggādāh with Commentary; 2. אפאד; מושיעים סוף 3. Hōl Ham. לגבול גיא הרי; לאל חי; 4. Seventh day יום צור אשר נטה. 5. Fol. 6. יום צור אשר נטה. 7. וחזן להם מרים; 8. שאג אל כאריה. 9. Fol. 10. אני בינה לי נבורה. 11. מפתח שפתי הישר. 12. Pentecost, 1. מפתח שפתי הישר. 2. משה עלה להר סיני. 3. אמת יהנה חכי Azhārōth; 4. אהולים וקודקסיהם. 5. Second day ארוכה מארץ מדה; 6. אגור בין שלולה. 7. Fol. 187. Selihōth, 1. Fast of Tammūz. 2. אבר ממני כהן. 3. אהה ליום. 4. אעיר יגוני. 5. Fol. 193. Tabernacles, 1. אמת ראשון. 2. Hōl Ham. משבחים. 3. Shem. Aṣereth שכל שום; 4. עשה שום שכל; 5. היטיבה. 6. אחות אשר לך כספת. 7. עשה שום שכל; 8. מי גבר בעולם. 9. אילת אהבים בפז. 10. איום זכור נא. 11. לטובים אמוני. 12. מי גבר יחיה. 13. אומן שפך והפיל. 14. Simḥ. T. קם כמשה; 15. יברך. 16. יפרו וירבו Hātān; 17. מצא אשה מצא טוב. 18. מרכה; 19. ארון שחק ברכות. 20. היום בגלל. 21. תחיו ותרבו. 22. יברך יברך יהולל. 23. משים נתיבה. 24. מלכי נוטה כאהל. 25. ארון מקדש. 26. נולד בן Circumcision; 27. יגדל ויעלה. 28. יעלה ויקרא. 29. אל; 30. ילד אשר יולד בסוד. 31. שמחו אב ויולדתו. 32. בסמן טוב; 33. אמונה עלי תולע. 34. אמנם שבע כריתות. 35. ויהי הכל במאמר. 36. אחרי לצור עולמים Qaddish; 37. שירו לאל הנקדש.

Vellum, Greek Rabb. char. with vowel-points; fifteenth cent.; after ff. 121 and 186 lacunae; 4to, ff. 280 [H. No. 353].

HARTWIG HIRSCHFELD.

(To be continued.)